

RÅDETS FORORDNING (EØF) Nr. 1408/71**af 14. juni 1971****om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet****DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RÅD HAR**

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artiklerne 2, 7 og 51,

under henvisning til de forslag, der er udarbejdet af Kommissionen efter høring af Den administrative Kommission for vandrende arbejdstageres sociale sikring¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det europæiske Parlament²⁾,

under henvisning til udtalelser fra Det økonomiske og sociale Udvalg³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

De siden 1959 indvundne praktiske erfaringer ved anvendelsen af Rådets forordning nr. 3 om vandrende arbejdstageres sociale sikring⁴⁾ samt de i den forløbne tid foretagne ændringer i de enkelte medlemsstaters lovgivning har i stigende grad vist, at der er behov for en almindelig revision af nævnte forordning;

de bestående koordinationsregler kan som helhed udvides, forbedres og samtidig til en vis grad forenkles under hensyntagen til de betydelige forskelle, der stadig består mellem de enkelte medlemsstaters lovgivning om social sikring;

det er i den anledning hensigtsmæssigt at samle alle de grundlæggende regler, som med henblik på gennemførelse af traktatens artikel 51 er vedtaget til fordel for arbejdstagere, herunder grænsearbejdere, sæsonarbejdere og søfolk i én retsakt;

som følge af de betydelige forskelle, der består mellem de enkelte medlemsstater med hensyn til den kreds af personer, som omfattes af lovgivningen i disse stater, må

det foretrækkes at lægge det princip til grund, at forordningen finder anvendelse på samtlige statsborgere i medlemsstaterne, der er forsikret under de sociale sikringsordninger for arbejdstagere;

reglerne om koordination af de enkelte medlemsstaters lovgivning om social sikring indgår som et led i den frie bevægelighed for arbejdstagere, der er statsborgere i medlemsstaterne, og skal således bidrage til en forbedring af arbejdstagernes levestandard og beskæftigelsesvilkår; reglerne skal sikre, at der inden for Fællesskabet gives samtlige statsborgere i medlemsstaterne ligebehandling efter de enkelte medlemsstaters lovgivning, og at arbejdstagerne og deres ydelsesberettigede pårørende opnår ret til sociale sikringsydelser, uanset deres arbejds- eller bopælssted;

disse mål skal især nås ved sammenlægning af alle perioder der efter de enkelte medlemsstaters lovgivning danner grundlag for erhvervelse og bevarelse af ret til ydelser og for ydelsernes beregning, samt ved udredelse af ydelser til de forskellige kategorier af personer, der omfattes af forordningen, uanset hvor de pågældende er bosat inden for Fællesskabet;

de koordinationsregler, der er fastsat med henblik på gennemførelse af traktatens artikel 51, skal gøre det muligt for arbejdstagere, der flytter inden for Fællesskabet, at bevare de rettigheder og fordele, de har erhvervet, uden at reglerne fører til uberettigede dobbeltbetalinger;

for så vidt angår ydelser ved invaliditet, alderdom og dødsfald (pensioner), skal de pågældende kunne gøre krav på samtlige ydelser, de har erhvervet ret til i de enkelte medlemsstater; for at undgå at der, navnlig som følge af sammenfald af forsikringsperioder og dermed ligestillede perioder, uberettiget opnås dobbeltbetalinger, er det dog nødvendigt som maksimum at fastsætte det højeste ydelsesbeløb, som en af de nævnte stater ville være forpligtet til at udbetale, såfremt arbejdstageren havde tilbagelagt sin samlede beskæftigelsestid dér;

for at skabe bedre betingelser for arbejdskraftens bevægelighed er det nødvendigt for fremtiden at tilvejebringe større koordination af samtlige medlemsstaters ordninger vedrørende arbejdsløshedsforsikring og arbejdsløshedsunderstøttelse; med henblik på at gøre det lettere at at søge beskæftigelse i de enkelte medlemsstater bør der

¹⁾ EFT nr. 194 af 28. 10. 1966, s. 3333/66, og EFT nr. C 95 af 21. 9. 1968, s. 18.

²⁾ EFT nr. C 10 af 14. 2. 1968, s. 30, og EFT nr. C 135 af 14. 12. 1968, s. 4.

³⁾ EFT nr. 64 af 5. 4. 1967, s. 1009/67, og EFT nr. C 21 af 20. 2. 1969, s. 18.

⁴⁾ EFT nr. 30 af 16. 12. 1958, s. 561/68.

især for et begrænset tidsrum ydes arbejdsløse understøttelse efter den medlemsstats lovgivning, som de pågældende senest har været omfattet af;

hvad familieydelser angår, må det anses for ønskeligt, at den efter forordning nr. 3 gældende ordning vedrørende familieydelser i tilfælde, hvor familien lever adskilt, forbedres såvel med hensyn til kredsen af berettigede personer som med hensyn til reglerne for udbetaling af ydelser;

i betragtninger af de problemer, der opstår ved arbejdsløshed, synes det formålstjenligt som en almindelig regel at bestemme, at den arbejdsløse familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end den, som det påhviler at udbetale ydelser ved arbejdsløshed, får udbetalt familieydelser;

der er endvidere grund til at ophæve den gældende begrænsning med hensyn til opnåelse af familieydelser; til sikring af betaling af ydelser til underhold for familiemedlemmer, der lever adskilt fra arbejdstageren, ville det, når bortses fra ydelser, der i første række har et befolkningspolitisk sigte, være den bedste løsning at indføre fælles regler for samtlige medlemsstater, og dette mål bør

fortsat tilstræbes; i betragtning af de meget store forskelle, der består mellem de enkelte medlemsstats lovgivning, er det på den anden side nødvendigt at vælge løsninger, der tilgodeser den situation, at det for fem landes vedkommende er beskæftigelseslandets familieydelse, der kommer til udbetaling, medens det, når beskæftigelseslandet er Frankrig, er de i familiemedlemmernes bopælsland fastsatte børnetilskud, der kommer til udbetaling;

i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der fremgår af Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet¹⁾, er det ønskeligt, at der gives repræsentanter for arbejdstagere og arbejdsgivere mulighed for inden for rammerne af et rådgivende udvalg at deltage i overvejelserne om de spørgsmål, der behandles af den administrative kommission;

denne forordning kan træde i stedet for de ordninger, der er omhandlet i artikel 69, stk. 4, i traktaten om oprettelse af Det europæiske Kul- og Stålfællesskab,

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denne forordning

a) betyder udtrykket »arbejdstager« enhver person –

i) der er forsikret i henhold til en tvungen forsikring eller en frivillig fortsat forsikring mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, som indgår i en social sikringsordning for arbejdstagere, med forbehold af de i bilag V anførte begrænsninger;

ii) der inden for rammerne af en social sikringsordning for samtlige indbyggere eller for hele den erhvervmæssigt beskæftigede del af befolkningen er tvunget forsikret mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, på hvilke denne forordning finder anvendelse,

– når det efter vedkommende sikringsordnings administrations- eller finansieringsmetode er muligt at identificere den pågældende som arbejdstager, eller

– i mangel af sådanne kriterier, når den pågældende er forsikret i henhold til en tvungen forsikring eller en frivillig fortsat forsikring mod en anden af de i bilag V opregnede risici inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere;

iii) der inden for rammerne af en social sikringsordning oprettet for arbejdstagere, for samtlige indbyggere eller for visse kategorier af indbyggere i en medlemsstat, er frivilligt forsikret mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, på hvilke denne forordning finder anvendelse, når den pågældende tidligere har været tvunget forsikret mod samme risiko inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere i den samme medlemsstat;

b) betyder udtrykket »grænsearbejder« enhver arbejdstager, som er beskæftiget på en medlemsstats område, men er bosat på en anden medlemsstats område, hvortil han som hovedregel vender tilbage hver dag eller mindst én gang om ugen; en grænsearbejder, som af den virksomhed, til hvilken han normalt er knyttet, udsendes til den samme medlemsstats eller til en anden medlemsstats område, anses dog fortsat som grænsearbejder i et tidsrum af højst fire måneder, selv om han under denne udstationering ikke hver dag eller mindst én gang om ugen kan vende tilbage til sit bopælssted;

c) betyder udtrykket »sæsonarbejder« enhver arbejdstager, som rejser til en anden medlemsstat end den, hvori han er bosat, for dér for en virksomhed eller

¹⁾ EFT nr. L 257 af 19.10.1968, s. 2.

en arbejdsgiver i nævnte stat at udføre et sæsonarbejde, hvis varighed i intet tilfælde må overstige otte måneder, og som opholder sig på denne stats område under udførelsen af dette arbejde; ved sæsonarbejde forstås et af årstiderne betinget arbejde, der automatisk gentager sig hvert år;

- d) har udtrykket »flygtning« den betydning, der er tillagt det i artikel 1 i konventionen om flygtninges retsstilling, som er undertegnet i Genève den 28. juli 1951;
- e) har udtrykket »statsløs« den betydning, der er tillagt det i artikel 1 i konventionen om statsløse personers retsstilling, som er undertegnet i New York den 28. september 1954;
- f) betyder udtrykket »f familiemedlem« enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betegnes som hørende til husstanden i den lovgivning, efter hvilken ydelserne udregnes, eller, i de i artikel 22, stk. 1, litra a), og artikel 39 omhandlede tilfælde, i lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende er bosat; dersom disse lovgivninger kun anser en person, der bor hos arbejdstageren som hørende til familien eller husstanden, anses denne betingelse dog for opfyldt, når arbejdstageren i overvejende grad bidrager til den pågældendes forsørgelse;
- g) betyder udtrykket »efterladt« enhver person, der i den lovgivning, efter hvilken ydelserne tilkendes, betegnes eller anerkendes som efterladt; dersom denne lovgivning kun anser en person, som hørte til den afdøde arbejdstagers husstand, som efterladt, anses denne betingelse dog for opfyldt, når den afdøde arbejdstager i overvejende grad bidrog til den pågældendes forsørgelse;
- h) betyder udtrykket »bopæl« sædvanligt opholdssted;
- i) betyder udtrykket »ophold« midlertidigt ophold;
- j) betyder udtrykket »lovgivning« for enhver medlemsstats vedkommende bestående eller fremtidig lovgivning, vedtægtsbestemmelser og alle andre gennemførelsesregler, der vedrører de i artikel 4, stk. 1 og 2, nævnte sociale sikringsgrene eller sikringsordninger.

Dette udtryk omfatter ikke bestemmelser i bestående eller fremtidige overenskomster, selv om der ved beslutning af en offentlig myndighed er tillagt sådanne overenskomstbestemmelser almindelig retsvirkning eller er foretaget en udvidelse af deres gyldighedsområde. For så vidt angår overenskomstbestemmelser, som tjener til opfyldelse af en forsikringspligt, der følger af den i foranstående underafsnit omhandlede lovgivning, kan den nævnte begrænsning dog til enhver tid ophæves af den pågældende medlemsstat ved afgivelse af en erklæring, hvori angives de ordninger af den omhandlede art, hvorpå denne forordning skal finde anvendelse. En sådan erklæring meddeles og offentliggøres i overensstemmelse med reglerne i artikel 96.

Bestemmelserne i foranstående underafsnit medfører ikke, at de ordninger, på hvilke forordning nr. 3 har fundet anvendelse, udelukkes fra nærværende forordnings anvendelsesområde;

- k) betyder udtrykket »overenskomst om social sikring« enhver bilateral eller multilateral overenskomst, der er eller i fremtiden måtte blive indgået udelukkende mellem to eller flere medlemsstater, samt enhver multilateral overenskomst, der er eller i fremtiden måtte blive indgået mellem mindst to medlemsstater og en eller flere andre stater, når en sådan overenskomst på den sociale sikrings område pålægger parterne forpligtelser med hensyn til samtlige eller til en eller flere af de i artikel 4, stk. 1 og 2, omhandlede sikringsgrene eller sikringsordninger, samt aftaler af enhver art, der indgås i henhold til de nævnte overenskomster;
- l) betyder udtrykket »den kompetente myndighed«, for så vidt angår enhver medlemsstat, den eller de ministre eller anden tilsvarende myndighed, hvorunder de sociale sikringsordninger på den pågældende stats område i dets helhed eller på en del af dette område henhører;
- m) betyder udtrykket »Den administrative Kommission« den i artikel 80 omhandlede kommission;
- n) betyder udtrykket »institution«, for så vidt angår enhver medlemsstat, det organ eller den myndighed, som det påhviler at administrere hele lovgivningen eller en del af den;
- o) betyder udtrykket »den kompetente institution«:
 - i) den institution, som den pågældende er tilsluttet på tidspunktet for indgivelse af begæringen om ydelser, eller
 - ii) den institution, hvorfra den pågældende er berettiget til at modtage ydelser eller ville være berettiget til at modtage ydelser fra, såfremt han eller et eller flere af hans familiemedlemmer var bosat i den medlemsstat, på hvis område denne institution befinder sig, eller
 - iii) den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat, eller
 - iv) såfremt det drejer sig om en ordning om arbejdsgiverens forpligtelser vedrørende de i artikel 4, stk. 1, nævnte ydelser, enten arbejdsgiveren eller det forsikringsorgan, der træder i hans sted, eller, såfremt et sådant ikke findes, det organ eller den myndighed, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat;
- p) betyder udtrykket »bopælsstedets institution« og »opholdsstedets institution« henholdsvis den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende er bosat, og den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende opholder sig, i henhold til den lovgivning, som gælder for den nævnte insti-

tution, eller, såfremt en sådan institution ikke findes, den af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat udpegede institution;

- q) betyder udtrykket »den kompetente stat« den medlemsstat, på hvis område den kompetente institution befinder sig;
- r) betyder udtrykket »forsikringsperioder« bidrags- eller beskæftigelsesperioder, der i den lovgivning, efter hvilken de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som forsikringsperioder, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt der efter denne lovgivning tillægges dem gyldighed som forsikringsperioder;
- s) betyder udtrykket »beskæftigelsesperioder« perioder, der i den lovgivning, efter hvilken de er tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt der efter denne lovgivning tillægges dem gyldighed som beskæftigelsesperioder;
- t) betyder udtrykkene »ydelse«, »pensioner« og »renter« samtlige ydelser, pensioner og renter, herunder samtlige dele af dem, der afholdes af offentlige midler, og samtlige forhøjelser i form af reguleringstillæg eller andre tillæg, med forbehold af bestemmelserne i afsnit III, samt de ydelser i form af kapitalbeløb, der kan træde i stedet for pensioner eller renter, samt udbetalinger, der foretages som refusion af bidrag;
- u) i) betyder udtrykket »familieydelse« alle natural- eller kontantydelse, der tager sigte på udligning af forsørgerbyrden inden for rammerne af en lovgivning som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra h), dog med undtagelse af de i bilag I nævnte særlige ydelser i anledning af fødsel;
- ii) betyder udtrykket »børnetilskud« periodiske kontantydelse, såfremt ydelsen af disse udelukkende afhænger af antallet af familiemedlemmer og eventuelt af disses alder;
- v) betyder udtrykket »ydelse ved dødsfald« enhver éngangsydelse i tilfælde af dødsfald med undtagelse af de i litra t) omhandlede ydelser i form af kapitalbeløb.

Artikel 2

Personkreds

1. Denne forordning finder anvendelse på arbejdstagere, som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som er statsborgere i en af disse stater, eller er statsløse eller flygtninge bosat på en medlemsstats område, samt på deres familiemedlemmer og efterladte.

2. Denne forordning finder endvidere anvendelse på efterladte efter arbejdstagere, som har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, uanset disse

arbejdstageres nationalitet, såfremt deres efterladte er statsborgere i en medlemsstat eller er statsløse eller flygtninge bosat på en medlemsstats område.

3. Denne forordning finder anvendelse på tjenestemænd og på personer, der efter den lovgivning, som skal anvendes, ligestilles med tjenestemænd, for så vidt de pågældende er eller har været omfattet af en medlemsstats lovgivning, på hvilken denne forordning finder anvendelse.

Artikel 3

Ligebehandling

1. Personer, der er bosat på en medlemsstats område, og som er omfattet af denne forordning, har de samme pligter og rettigheder i henhold til en medlemsstats lovgivning som denne medlemsstats egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne forordning.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder også for retten til at vælge medlemmer af de sociale sikringsinstitutioners organer, eller til at deltage i udpegelsen af sådanne medlemmer, men berører ikke medlemsstaternes lovbestemmelser om valgbarhed til og fremgangsmåden ved udpegelsen af medlemmer af de nævnte organer.

3. De overenskomster om social sikring, som forbliver i kraft i medfør af artikel 7, stk. 2, litra c), samt de overenskomster, der afsluttes i medfør af artikel 8, stk. 1, udstrækkes til at omfatte samtlige personer, der omfattes af denne forordning, medmindre andet er bestemt i bilag II.

Artikel 4

Sagligt anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på enhver lovgivning om sociale sikringsgrene, der vedrører:

- a) ydelser i anledning af sygdom og moderskab;
- b) ydelser ved invaliditet, herunder ydelser, der tager sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen;
- c) ydelser ved alderdom;
- d) ydelser til efterladte;
- e) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme;
- f) ydelser ved dødsfald;
- g) ydelser ved arbejdsløshed;
- h) familieydelse.

2. Denne forordning finder anvendelse på alle almindelige og særlige sociale sikringsordninger med eller uden

bidragspligt samt på ordninger, der pålægger arbejdsgiveren eller rederen forpligtelser med hensyn til de i stk. 1 omhandlede ydelser.

3. Bestemmelserne i afsnit III berører dog ikke medlemsstaternes lovgivning om en reders forpligtelser.

4. Denne forordning finder hverken anvendelse på offentlig social og sundhedsmæssig forsorg eller på ordninger til fordel for ofre for krig eller dens følger eller på særlige ordninger for tjenestemænd og dermedigestillede personer.

Artikel 5

Medlemsstaternes erklæringer om denne forordnings anvendelsesområde

Medlemsstaterne skal i erklæringer, der meddeles og offentliggøres i overensstemmelse med reglerne i artikel 96, angive deres lovgivning og ordninger, der omfattes af artikel 4, stk. 1 og 2, de i artikel 50 omhandlede minimumsydelser samt de i artiklerne 77 og 78 omhandlede ydelser.

Artikel 6

Overenskomster om social sikring, der afløses af denne forordning

Medmindre andet er bestemt i artiklerne 7, 8 og 46, stk. 4, træder denne forordning, både hvad dens personkreds og saglige anvendelsesområde angår, i stedet for følgende overenskomster om social sikring:

- a) overenskomster afsluttet alene mellem to eller flere medlemsstater;
- b) overenskomster afsluttet mellem mindst to medlemsstater og en eller flere andre stater, for så vidt det drejer sig om tilfælde, hvis ordning ikke kræver medvirken af nogen institution i en af de sistnævnte stater.

Artikel 7

Internationale regler, som ikke berøres af denne forordning

1. Denne forordning berører ikke forpligtelser i henhold til:

- a) de af Den internationale Arbejderkonference vedtagne konventioner, som efter ratifikation af en eller flere medlemsstater er trådt i kraft for den pågældende stat eller de pågældende stater;
- b) de midlertidige europæiske overenskomster om social sikring af 11. december 1953, der er afsluttet mellem Europarådets medlemsstater.

2. Uanset bestemmelserne i artikel 6 skal følgende fortsat være gældende:

- a) overenskomsten af 27. juli 1950 om social sikring for flodskippere i Rhinfart, som ændret den 13. februar 1961;

b) den europæiske konvention af 9. juli 1956 om social sikring af arbejdstagere beskæftiget ved international transport;

c) de i bilag II anførte bestemmelser i overenskomster om social sikring.

Artikel 8

Afslutning af overenskomster mellem medlemsstaterne

1. To eller flere medlemsstater kan, såfremt der måtte være behov herfor, afslutte overenskomster med hinanden på grundlag af denne forordnings principper og grundtanker.

2. Enhver medlemsstat skal i overensstemmelse med artikel 96, stk. 1, afgive meddelelse om enhver overenskomst, som den i henhold til stk. 1 afslutter med en anden medlemsstat.

Artikel 9

Adgang til frivillig forsikring og frivillig fortsat forsikring

1. Bestemmelser i en medlemsstats lovgivning, der gør adgang til frivillig forsikring eller frivillig fortsat forsikring betinget af bopæl på den pågældende stats område, finder ikke anvendelse på arbejdstagere, der er omfattet af denne forordning og bosat på en anden medlemsstats område, forudsat at de pågældende på et eller andet tidspunkt under deres arbejdsliv har været omfattet af den førstnævnte stats lovgivning.

2. Såfremt adgangen til frivillig forsikring eller frivillig fortsat forsikring efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal forsikringsperioder, der tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, i fornødent omfang medregnes, som om det drejede sig om forsikringsperioder, der var tilbagelagt efter den førstnævnte stats lovgivning.

Artikel 10

Ophævelse af bopælsbestemmelser -

Den tvungne forsikrings indvirkning på refusion af bidrag

1. Kontantkydelser ved invaliditet eller alderdom eller til efterladte, erstatning i anledning af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme samt ydelser ved dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, kan, medmindre andet er bestemt i denne forordning, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosat i en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende.

Foranstående afsnit gælder ligeledes for ydelser i form af kapitalbeløb, der i tilfælde af indgåelse af nyt ægteskab ydes en efterlevende ægtefælle, der var berettiget til efterladtepension eller rente som efterladt.

2. Såfremt refusion af bidrag efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at den pågældende ikke længere er omfattet af en tvungen forsikring, anses denne betingelse ikke for opfyldt, så længe den pågældende som arbejdstager er omfattet af en tvungen forsikring i henhold til en anden medlemsstats lovgivning.

Artikel 11

Regulering af ydelser

De i en medlemsstats lovgivning fastsatte bestemmelser om regulering af ydelser finder anvendelse på ydelser, der under iagttagelse af bestemmelserne i denne forordning udbetales efter den nævnte lovgivning.

Artikel 12

Forbud mod dobbeltbetalinger

1. Der kan ikke med hjemmel i denne forordning rejses eller opretholdes krav på flere ydelser af samme art på grundlag af samme forsikringsperiode tilbagelagt efter en tvungen forsikring. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse på ydelser ved invaliditet, alderdom, dødsfald (pensioner) eller erhvervssygdom, der fastsættes af institutionerne i to eller flere medlemsstater i overensstemmelse med reglerne i artikel 41, artikel 43, stk. 2 og 3, artiklerne 46, 50 og 51 eller artikel 60, stk. 1, litra b).

2. Indeholder en medlemsstats lovgivning bestemmelser om, at en ydelse skal nedsættes, stilles i bero eller bort-

falde, når modtageren samtidig får udbetalt andre sociale ydelser eller oppebærer andre indtægter, finder disse bestemmelser tillige anvendelse, selv om det drejer sig om ydelser, som den pågældende har opnået i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, eller om indtægter, han har oppebåret på en anden medlemsstats område. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse, såfremt den pågældende oppebærer ydelser af samme art ved invaliditet, alderdom, dødsfald (pensioner) eller erhvervssygdom, der fastsættes af institutionerne i to eller flere medlemsstater i overensstemmelse med artiklerne 46, 50 og 51 eller artikel 60, stk. 1, litra b).

3. Indeholder en medlemsstats lovgivning bestemmelser om, at ydelser ved invaliditet eller førtidsydelser ved alderdom skal nedsættes, stilles i bero eller bortfalde i tilfælde af, at modtageren er erhvervsmæssigt beskæftiget, finder disse bestemmelser tillige anvendelse, hvis den pågældende er erhvervsmæssigt beskæftiget på en anden medlemsstats område.

4. Den invalidepension, der efter nederlandsk lovgivning skal ydes i tilfælde, hvor den nederlandske institution ifølge artikel 57, stk. 3, litra c), eller artikel 60, stk. 2, litra b), er forpligtet til også at deltage i udgifterne ved erstatning for erhvervssygdom tilkendt efter en anden medlemsstats lovgivning, nedsættes med det beløb, der tilkommer den institution i den anden medlemsstat, som det påhviler at udbetale erstatning i anledning af erhvervssygdom.

AFSNIT II

BESTEMMELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES

Artikel 13

Almindelige regler

1. En arbejdstager, der er omfattet af denne forordning, er alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.

2. Medmindre andet er bestemt i artiklerne 14-17:

- a) er en arbejdstager, der er beskæftiget på en medlemsstats område, omfattet af denne stats lovgivning, selv om han er bosat på en anden medlemsstats område, eller den virksomhed eller arbejdsgiver, der beskæftiger ham, har sit hjemsted eller bopæl på en anden medlemsstats område;
- b) er en arbejdstager, der er beskæftiget ombord på et skib, som fører en medlemsstats flag, omfattet af denne stats lovgivning;
- c) er tjenestemænd eller dermed ligestillede personer omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, i hvis administration de er beskæftiget;

- d) anses en arbejdstager, der er indkaldt eller genindkaldt til militærtjeneste i en medlemsstat, fortsat som arbejdstager og er omfattet af nævnte stats lovgivning; såfremt retten til ydelser efter denne lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder før indkaldelsen til eller efter hjemsendelsen fra militærtjeneste, skal forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning i fornødent omfang medregnes, som om det drejede sig om forsikringsperioder, der var tilbagelagt efter den førstnævnte stats lovgivning.

Artikel 14

Særlige regler

1. Bestemmelsen i artikel 13, stk. 2, litra a), finder anvendelse under iagttagelse af følgende undtagelser og særregler:

- a) i) en arbejdstager, der på en medlemsstats område er beskæftiget af en virksomhed, til hvilken han

- normalt er knyttet, og som af denne virksomhed udsendes til en anden medlemsstats område for dér at udføre et arbejde for denne virksomheds regning, er fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte stat, forudsat at varigheden af dette arbejde ikke påregnes at overstige ét år, og at han ikke udsendes for at afløse en anden arbejdstager, hvis udstationsperiode er udløbet;
- ii) såfremt varigheden af det arbejde, der skal udføres, på grund af uforudselige omstændigheder bliver længere end oprindelig forudsat og kommer til at overstige ét år, er den pågældende fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte stat, indtil arbejdet er afsluttet, forudsat at den kompetente myndighed i den stat, til hvis område arbejdstageren er udsendt, eller det af denne myndighed udpegede organ har meddelt samtykke hertil; begæring om sådant samtykke skal indgives inden udløbet af den første etårs-periode, og samtykke kan ikke meddeles for længere tid end et år;
- b) en arbejdstager, der hører til det kørende, sejlene eller flyvende personel i international transport og er beskæftiget på to eller flere medlemsstaters område for en virksomhed, der for andres eller for egen regning foretager befordring af passagerer eller gods ad jernbane, landevej, luftvejen eller i indenrigs skibsfart, og som har sit hjemsted på en medlemsstats område, er omfattet af den sidstnævnte stats lovgivning med følgende begrænsninger:
- i) en arbejdstager, der er beskæftiget af en filial eller af en fast repræsentation, som den pågældende virksomhed har i en anden medlemsstat end den, hvor virksomheden har sit hjemsted, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område nævnte filial eller faste repræsentation er beliggende;
- ii) en arbejdstager, der overvejende er beskæftiget i den medlemsstat, hvor han er bosat, er omfattet af denne stats lovgivning, selv om den virksomhed, hvori han er beskæftiget, hverken har sit hjemland, en filial eller en fast repræsentation på dette område;
- c) en arbejdstager, der ikke er beskæftiget ved international transport, og som normalt udfører sin virksomhed på to eller flere medlemsstaters område, er omfattet –
- i) af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, såfremt han udfører en del af sit arbejde på dette område, eller såfremt han er beskæftiget i flere virksomheder eller hos flere arbejdsgivere, der har deres hjemsted eller bopæl på forskellige medlemsstaters område;
- ii) af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den virksomhed eller arbejdsgiver, som beskæftiger ham, har sit hjemsted eller sin bopæl, såfremt han ikke er bosat i en af de stater, hvor han udfører sit arbejde;
- d) en arbejdstager, der er beskæftiget på en medlemsstats område af en virksomhed, som har sit hjemsted på en anden medlemsstats område, er, såfremt de to medlemsstaters fælles grænse går igennem virksomheden, omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den pågældende virksomhed har sit hjemsted.
2. Reglen i artikel 13, stk. 2, litra b), finder anvendelse under iagttagelse af følgende undtagelser og særregler:
- a) en arbejdstager, der på en medlemsstats område eller ombord på et skib, der fører en medlemsstats flag, er beskæftiget af en virksomhed, til hvilken han normalt er knyttet, og som af nævnte virksomhed udsendes for at udføre et arbejde for dennes regning ombord på et skib, der fører en anden medlemsstats flag, er under de i stk. 1, litra a), fastsatte betingelser fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte stat;
- b) såfremt en arbejdstager, der ikke normalt er beskæftiget til søs, beskæftiges i en medlemsstats territorialfarvand eller i en medlemsstats havn på et skib, der fører en anden medlemsstats flag, uden at tilhøre dette skibs besætning, er han omfattet af lovgivningen i den førstnævnte stat;
- c) en arbejdstager, der er beskæftiget ombord på et skib, der fører en medlemsstats flag, og som for denne beskæftigelse aflønnes af en virksomhed eller en person, der har sit hjemsted eller bopæl i en anden medlemsstat, er omfattet af lovgivningen i den sidstnævnte stat, såfremt han er bosat på dens område; den virksomhed eller person, som udbetaler lønnen, anses som arbejdsgiver ved anvendelsen af denne lovgivning.
3. Bestemmelser i en medlemsstats lovgivning, hvorefter en pensionist eller en rentemodtager, der er erhvervsmæssigt beskæftiget, ikke i kraft af denne virksomhed er omfattet af den tvungne forsikring, finder ligeledes anvendelse på en pensionist eller en rentemodtager, hvis ret til pension eller rente er erhvervet efter en anden medlemsstats lovgivning.

Artikel 15

Regler om frivillig forsikring eller frivillig fortsat forsikring

1. Artiklerne 13 og 14 finder ikke anvendelse på frivillig forsikring eller frivillig fortsat forsikring.
2. Hvor anvendelsen af to eller flere medlemsstaters lovgivning medfører samtidigt medlemskab
- af en tvungen forsikringsordning og af en eller flere ordninger for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, er den pågældende alene omfattet af den tvungne forsikringsordning;
 - af to eller flere ordninger for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, kan den pågældende kun optages i den ordning for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, som han har valgt at være tilknyttet.

3. Såfremt det drejer sig om invaliditet, alderdom eller dødsfald (pensioner), kan den pågældende dog optages i en medlemsstats ordning for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, selv om han er omfattet af en anden medlemsstats tvungne forsikring, for så vidt der i den førstnævnte stat er udtrykkelig eller stiltiende hjemmel til en sådan dobbeltforsikring.

Såfremt den pågældende ønsker at blive optaget i en frivillig eller frivillig fortsat forsikringsordning i en medlemsstat, efter hvis lovgivning der foruden en sådan forsikring findes en frivillig tillægsforsikring, kan han kun optages i den sidstnævnte forsikring.

Artikel 16

Særlige regler for tjenstgørende personale ved diplomatiske missioner og konsulater samt for De europæiske Fællesskabers hjælpepersonale

1. Bestemmelserne i artikel 13, stk. 2, litra a), finder anvendelse på medlemmer af det tjenstgørende personale ved diplomatiske missioner eller konsulater samt på personer, der står i privat tjeneste hos embedsmænd, der er knyttet til sådanne missioner eller konsulater.

2. De i stk. 1 nævnte arbejdstagere, der er statsborgere i den medlemsstat, som den pågældende mission eller det pågældende konsulat repræsenterer, kan dog vælge at være omfattet af lovgivningen i denne stat. Denne ret til at vælge kan udøves på ny ved udgangen af hvert kalenderår og har ikke tilbagevirkende kraft.

3. De europæiske Fællesskabers hjælpepersonale kan vælge, om de vil være omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område de er beskæftiget, af den medlemsstats lovgivning, hvoraf de senest har været omfattet, eller af lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er statsborgere, undtagen for så vidt angår bestemmelserne om børnetilskud, hvis ydelse er reguleret i beskæftigelsesvilkårene for dette personale. Denne ret til at vælge, som kun kan udøves én gang, får virkning fra tidspunktet for de pågældendes tiltrædelse af tjenesten.

Artikel 17

Undtagelser fra artiklerne 13-16

To eller flere medlemsstater eller de kompetente myndigheder i disse stater kan ved aftale gøre undtagelser fra artiklerne 13-16 til fordel for visse arbejdstagere eller visse kategorier af arbejdstagere.

AFSNIT III

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE ARTER AF YDELSER

KAPITEL I

SYGDOM OG MODERSKAB

Afdeling 1

Fælles bestemmelser

Artikel 18

Sammenlægning af forsikringsperioder

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

2. Bestemmelserne i stk. 1 finder også anvendelse på sæsonarbejdere, selv om det drejer sig om perioder, som ligger forud for en forsikringsafbrydelse, og denne afbrydelse har været længere end tilladt efter lovgivningen i den kompetente stat, forudsat at de pågældende arbejdstageres forsikring ikke har været afbrudt i over fire måneder.

Afdeling 2

Arbejdstagere og deres familiemedlemmer

Artikel 19

Bopæl i en anden medlemsstat end den kompetente stat - Almindelige regler

1. En arbejdstager, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stats, og som opfylder de i den kompetente stat foreskrevne betingelser for ret til ydelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18, har i den stat, hvor han er bosat, ret til følgende ydelser:

- naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af institutionen på bopælsstedet i henhold til den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret dér;
- kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og bopælsstedets institution kan disse ydelser dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning i overensstemmelse med reglerne i den kompetente stats lovgivning.

2. Bestemmelserne i stk. 1, litra a), finder tilsvarende anvendelse på familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, for så vidt de pågældende ikke har ret til disse ydelser i medfør af lovgivningen i den stat, på hvis område de er bosat.

Artikel 20

Grænsearbejdere og deres familiemedlemmer - Særlige regler

Grænsearbejdere kan også opnå ydelserne på den kompetente stats område. Disse ydelser udbetales af den kompetente institution i henhold til lovgivningen i denne stat, som om grænsearbejderen var bosat dér. En grænsearbejders familiemedlemmer kan opnå naturalydelser på samme betingelser; bortset fra tilfælde, hvor øjeblikkelig hjælp er påkrævet, er tilkendelse af sådanne ydelser dog betinget af, at der herom er afsluttet en overenskomst mellem de pågældende stater eller mellem de kompetente myndigheder i disse stater, eller i mangel af sådan overenskomst, at den kompetente institution på forhånd har givet samtykke hertil.

Artikel 21

Ophold i eller flytning til den kompetente stat

1. De i artikel 19 omhandlede arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som opholder sig på den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, som om de var bosat dér, uanset om de allerede har modtaget ydelser for samme sygdoms- eller moderskabstilfælde forud for dette ophold. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse på grænsearbejdere og deres familiemedlemmer.

2. De i artikel 19 omhandlede arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter til den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser for samme sygdoms- eller moderskabstilfælde før flytningen.

Artikel 22

Ophold uden for den kompetente stat - Tilbagevenden eller flytning til en anden medlemsstat under et sygdoms- eller moderskabstilfælde - Nødvendigheden af at rejse til en anden medlemsstat for at få den fornødne behandling dér

1. En arbejdstager, som opfylder de i den kompetente stats lovgivning foreskrevne betingelser for ret til ydelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18, og

- a) hvis tilstand under et ophold på en anden medlemsstats område kræver øjeblikkelig ydelse af hjælp, eller
- b) som efter at have opnået ret til ydelser fra den kompetente institution får tilladelse af denne institution til at vende tilbage til den medlemsstat, hvor han er bosat, eller til at flytte til en anden medlemsstats område, eller

c) som af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til en anden medlemsstat for dér at få den efter hans tilstand fornødne behandling,

har ret til:

- i) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af opholdsstedets eller bopælsstedets institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution, som om han var forsikret dér, dog således at det tidsrum, for hvilket disse ydelser kan udredes, afhænger af den kompetente stats lovgivning;
- ii) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution efter den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og opholds- eller bopælsstedets institution kan disse ydelser dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning efter bestemmelserne i den kompetente stats lovgivning.

2. Den i stk. 1, litra b), krævede tilladelse kan kun nægtes, såfremt det godtgøres, at den pågældendes flytning må antages at kunne bringe hans helbredstilstand i fare eller vanskeliggøre en gennemførelse af lægebehandlingen.

Den i stk. 1, litra c), krævede tilladelse kan ikke nægtes, når den fornødne behandling ikke kan ydes den pågældende på den medlemsstats område, hvor han er bosat.

3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en arbejdstagers familiemedlemmer, for så vidt angår naturalydelser.

4. Den omstændighed, at en arbejdstager har ret til ydelser efter stk. 1, berører ikke hans familiemedlemmers ret til ydelser.

Artikel 23

Beregning af kontantydelse

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsløn, fastsætter denne gennemsnitsløn alene på grundlag af konstaterede lønudbetalinger i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af et fikseret lønbeløb, skal alene basere beregningen på det fikserede lønbeløb, eller i givet fald på gennemsnittet af de fikserede lønbeløb, der svarer til de perioder, som er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

3. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning størrelsen af kontantydelse afhænger af antallet af familiemedlemmer, skal ligeledes medregne de

af den pågældendes familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, som om de var bosat på den kompetente stats område.

Artikel 24

Større naturalydelser

1. En arbejdstager, der til sig selv eller et familiemedlem har fået bevilget en protese, en større bandage eller andre større naturalydelser af én medlemsstats institution før sin optagelse i en anden medlemsstats institution, har ret til disse ydelser for den førstnævnte institutions regning, selv om de er bevilget på et tidspunkt, da den pågældende arbejdstager allerede var optaget i den sidstnævnte institution.

2. Den administrative Kommission udarbejder en fortegnelse over de ydelser, på hvilke bestemmelserne i stk. 1 finder anvendelse.

Afdeling 3

Arbejdsløse og deres familiemedlemmer

Artikel 25

1. En arbejdsløs, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 69, stk. 1, og artikel 71, stk. 1, litra b) ii) 2. punktum, og som opfylder betingelserne efter den kompetente stats lovgivning for ret til naturalydelser og kontantydelse, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18, har i det i artikel 69, stk. 1, litra c), fastsatte tidsrum ret til:

- a) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning udredes af institutionen i den medlemsstat, hvor han søger arbejde, efter den for den sidstnævnte institution gældende lovgivning, som om han var forsikret dér;
- b) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution efter den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og institutionen i den medlemsstat, på hvis område han søger arbejde, kan ydelserne dog udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning i overensstemmelse med reglerne i den kompetente stats lovgivning. De i artikel 69, stk. 1, omhandlede ydelser ved arbejdsløshed ydes ikke for det tidsrum, i hvilket der modtages kontantydelse.

2. En helt arbejdsløs arbejdstager, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 71, stk. 1, litra a) ii) eller litra b) ii), 1. punktum, har ret til naturalydelser og kontantydelse efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, som om han under sin seneste beskæftigelse havde været omfattet af denne lovgivning, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18; udgifterne ved disse ydelser afholdes af bopælslandets institution.

3. Når en arbejdsløs opfylder betingelserne for ret til naturalydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, som det påhviler at afholde udgifterne ved ydelser i anledning af arbejdsløshed, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18, har hans familiemedlemmer ret til disse ydelser, uanset i hvilken medlemsstat de er bosat eller opholder sig. Disse ydelser udredes af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet efter den for denne institution gældende lovgivning og til udgift for den kompetente institution i den medlemsstat, som det påhviler at afholde udgifterne ved ydelser i anledning af arbejdsløshed.

4. Det i stk. 1 omhandlede tidsrum kan i tilfælde af force majeure forlænges af den kompetente institution inden for de grænser, der er fastsat i den for denne institution gældende lovgivning. Denne bestemmelse berører ikke bestemmelser i en medlemsstats lovgivning, hvorefter ydelser i anledning af sygdom kan udbetales for et længere tidsrum.

Afdeling 4

Pensions- eller renteansøgere og deres familiemedlemmer

Artikel 26

Ret til naturalydelser i tilfælde af bortfald af ret til ydelser fra den senest kompetente institution

1. En arbejdstager samt hans familiemedlemmer eller hans efterladte, som under behandlingen af en begæring om pension eller rente mister retten til naturalydelser efter lovgivningen i den senest kompetente medlemsstat, skal dog modtage disse ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område den eller de pågældende er bosat, for så vidt de er berettiget til naturalydelser i medfør af denne lovgivning, eller de ville have haft ret til sådanne ydelser i medfør af lovgivningen i en anden medlemsstat, såfremt de var bosat på sidstnævnte stats område, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18.

2. En pensions- eller renteansøger, hvis ret til naturalydelser følger af en medlemsstats lovgivning, efter hvilken det kræves, at den pågældende under behandlingen af sin begæring om pension selv skal betale bidrag til sygeforsikringen, mister retten til naturalydelser ved udløbet af den anden måned, for hvilken han er i restance med betaling af bidrag.

3. Udgifterne ved de i medfør af stk. 1 tilkendte naturalydelser afholdes af den institution, som i henhold til stk. 2 har modtaget bidragene; i tilfælde, hvor der ikke skal betales bidrag efter bestemmelserne i stk. 2, skal den institution, som det påhviler at afholde udgifterne ved naturalydelser efter pensionens eller rentens fastsættelse i medfør af artikel 28, refundere bopælsstedets institution udgifterne ved de pågældende ydelser.

Afdeling 5

Pensionister eller rentemodtagere og deres familiemedlemmer*Artikel 27***Ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i flere stater i tilfælde, hvor der er ret til naturalydelser i bopælslandet**

En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater, og som har ret til naturalydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18 og bilag V, modtager, ligesom sine familiemedlemmer, disse ydelser fra bopælsstedets institution og for denne institutions regning, som om den pågældende alene var berettiget til pension eller rente efter den sidstnævnte stats lovgivning.

*Artikel 28***Ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i en enkelt eller flere stater i tilfælde, hvor der ikke er ret til naturalydelser i bopælslandet**

1. En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som ikke har ret til naturalydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat, skal dog for sig selv og sine familiemedlemmer modtage disse ydelser, for så vidt han, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18 og bilag V, ville have haft ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i den medlemsstat eller i mindst én af de medlemsstater, som er kompetent med hensyn til pensionsydelser, såfremt han var bosat på den pågældende stats område. Ydelserne udbetales for den i stk. 2 omhandlede institutions regning af bopælsstedets institution, som om den pågældende var berettiget til pension eller rente i medfør af lovgivningen i den stat, på hvis område han er bosat, og havde ret til naturalydelser.

2. I de i stk. 1 omhandlede tilfælde bestemmes den institution, som det påhviler at afholde udgifterne ved naturalydelser, efter følgende regler:

- a) såfremt pensionisten (rentemodtageren) kun har ret til de nævnte ydelser i medfør af lovgivningen i én medlemsstat, påhviler udgifterne den kompetente institution i denne stat;
- b) såfremt pensionisten (rentemodtageren) har ret til de nævnte ydelser i medfør af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, påhviler udgifterne den kompetente institution i den medlemsstat, efter hvis lovgivning han har tilbagelagt den længste forsikringsperiode; hvor anvendelsen af denne regel ville medføre, at udgifterne kom til at påhvile flere institutioner, påhviler udgifterne den institution, hvor pensionisten (rentemodtageren) senest har været forsikret.

Artikel 29

Familiemedlemmer, der er bosat i en anden stat end den, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat - Flytning til den stat, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat

1. Familiemedlemmerne til en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, skal, såfremt de er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat, modtage naturalydelser, som om pensionisten (rentemodtageren) var bosat på det samme område som de, for så vidt han har ret til de nævnte ydelser efter en medlemsstats lovgivning. Disse ydelser udredes af institutionen på familiemedlemmernes bopælssted efter den for denne institution gældende lovgivning til udgift for institutionen på pensionistens (rentemodtagerens) bopælssted.

2. De i stk. 1 omhandlede familiemedlemmer, der flytter til den medlemsstat, hvor pensionisten (rentemodtageren) er bosat, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser for samme sygdoms- eller moderskabstilfælde før flytningen.

*Artikel 30***Større naturalydelser**

Bestemmelserne i artikel 24 finder tilsvarende anvendelse på pensionister eller rentemodtagere.

*Artikel 31***Pensionistens (rentemodtagerens) og/eller hans familiemedlemmers ophold i en anden stat end den, hvor de er bosat**

En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i én medlemsstat, eller som har ret til pensions- eller renteydelser efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater og er berettiget til naturalydelser efter lovgivningen i en af disse stater, modtager, ligesom sine familiemedlemmer, disse ydelser under ophold i en anden medlemsstat end den, hvor de er bosat. Disse ydelser udredes af opholdsstedets institution efter den for denne institution gældende lovgivning, til udgift for institutionen på pensionistens (rentemodtagerens) bopælssted.

*Artikel 32***Særlige regler om overtagelse af udgifterne ved ydelser, der er tilkendt tidligere grænsearbejdere samt deres familiemedlemmer eller efterladte**

Udgifterne ved naturalydelser, der er tilkendt en i artikel 27 omhandlet pensionist (rentemodtager), der tidligere har været grænsearbejder, eller som er efterladt efter en grænsearbejder, samt den pågældendes familiemedlemmer i medfør af bestemmelserne i artikel 27 eller artikel 31, fordeles ligeligt mellem institutionen på pensionistens (rentemodtagerens) bopælssted og den institution, hvor han senest har været forsikret, for så vidt han har været grænse-

arbejder i tre måneder umiddelbart forud for den første udbetaling af pensionen (renten) eller for det tidspunkt, da han afgik ved døden.

Artikel 33

Bidrag, der påhviler pensionister eller rentemodtagere

Den institution i en medlemsstat, som det påhviler at udbetale en pension eller rente, og som efter den lovgivning, der gælder for institutionen, skal tilbageholde bidrag, der påhviler pensionisten eller rentemodtageren til dækning af naturalydelser, er berettiget til at foretage sådanne tilbageholdelser, beregnet i overensstemmelse med den pågældende lovgivning, i pensionen eller renten, for så vidt de i artiklerne 27, 28, 29, 31 og 32 omhandlede naturalydelser skal afholdes af en institution i den nævnte medlemsstat.

Artikel 34

Almindelig bestemmelse

Bestemmelserne i artiklerne 27-33 finder ikke anvendelse på en pensionist eller rentemodtager eller på hans familiedlemmer, når de pågældende har ret til naturalydelser efter en medlemsstats lovgivning i kraft af, at de udøver erhvervsmæssig beskæftigelse. I så fald anses vedkommende som arbejdstager eller som en arbejdstagers familiemedlem ved anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel.

Afdeling 6

Forskellige bestemmelser

Artikel 35

Bestemmelse af, hvilken ordning der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor der er flere ordninger i bopæls- eller opholdslandet - Tidligere bestående lidelse - Tidsbegrænsning af ydelser

1. Såfremt lovgivningen i opholds- eller bopælslandet omfatter flere ordninger vedrørende syge- og moderskabsforsikring, er det ordningen for arbejdere i stålindustrien, der skal anvendes i de i artikel 19, artikel 21, stk. 1, artiklerne 22, 25 og 26, artikel 28, stk. 1, artikel 29, stk. 1, eller artikel 31 omhandlede tilfælde. Såfremt den nævnte lovgivning omfatter en særordning for arbejdstagere beskæftiget i miner eller dermed ligestillede virksomheder, finder denne ordning dog anvendelse på nævnte kategori af arbejdstagere og deres familiemedlemmer, når den institution på opholds- eller bopælsstedet, som de pågældende retter henvendelse til, er kompetent med hensyn til anvendelsen af denne ordning.

2. Såfremt opnåelse af ydelser efter en medlemsstats lovgivning er knyttet til betingelser vedrørende sygdommens årsag, gælder sådanne betingelser hverken for arbejdstagere eller for familiemedlemmer, der er omfattet af denne forordning, uanset i hvilken medlemsstat de pågældende er bosat.

3. Såfremt retten til at modtage ydelser efter en medlemsstats lovgivning er tidsbegrænset, kan den institution, for hvilken denne lovgivning gælder, i givet fald medregne det tidsrum, i hvilket der allerede er udredt ydelser af en anden medlemsstats institution for det samme sygdoms- eller moderskabstilfælde.

Afdeling 7

Refusion mellem institutionerne

Artikel 36

1. De naturalydelser, der udredes af en medlemsstats institution for en anden medlemsstats institutions regning i medfør af bestemmelserne i dette kapitel, refunderes fuldt ud, medmindre andet følger af bestemmelserne i artikel 32.

2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og afregnes efter de regler, der er fastsat i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning, enten mod bevis for de faktiske udgifter eller på grundlag af fikserede beløb.

I sidstnævnte tilfælde skal disse fikserede beløb sikre en refusion, der ligger så nær de faktiske udgifter som muligt.

3. To eller flere medlemsstater eller de kompetente myndigheder i disse stater kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under dem hørende institutioner.

KAPITEL 2

INVALIDITET

Afdeling 1

Arbejdstagere, der udelukkende har været omfattet af lovgivninger, efter hvilke størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde

Artikel 37

Almindelige bestemmelser

1. En arbejdstager, som successivt eller skiftevis har været omfattet af to eller flere medlemsstaters lovgivninger, og som udelukkende har tilbagelagt forsikringsperioder efter lovgivninger, i henhold til hvilke størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde, modtager ydelser efter bestemmelserne i artikel 39. Denne artikel vedrører ikke børnetillæg til pensioner; disse ydes efter reglerne i kapitel 8.

2. I bilag III er for hver af de pågældende medlemsstater anført de lovgivninger af den i stk. 1 angivne art, der gælder på disse staters område.

*Artikel 38***Sammenlægning af forsikringsperioder**

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

2. Såfremt tilkendelse af visse ydelser efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder inden for et fag, for hvilket der gælder en særordning, eller i givet fald inden for en bestemt beskæftigelse, skal perioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning, kun medregnes ved tilkendelsen af disse ydelser, såfremt perioderne er tilbagelagt efter en tilsvarende ordning, eller hvis en sådan ikke findes, inden for det samme fag eller i givet fald inden for den samme beskæftigelse. Såfremt den pågældende ikke ved medregning af de således tilbagelagte perioder opfylder de foreskrevne betingelser for ret til de nævnte ydelser, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning, eller, hvis en sådan ikke findes, efter den for arbejdere eller funktionærer gældende ordning, alt efter omstændighederne.

*Artikel 39***Fastsættelse af ydelserne**

1. Institutionen i den medlemsstat, hvis lovgivning fandt anvendelse på det tidspunkt, da uarbejdsdygtighed med påfølgende invaliditet indtrådte, afgør på grundlag af denne lovgivning, om den pågældende opfylder de foreskrevne betingelser for ret til ydelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 38.

2. En person, der opfylder de i stk. 1 nævnte betingelser, modtager ydelserne udelukkende fra den nævnte institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning.

3. En person, der ikke opfylder de i stk. 1 nævnte betingelser, modtager de ydelser, som han endnu har ret til efter en anden medlemsstats lovgivning, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 38.

4. Såfremt den lovgivning, der kommer til anvendelse i henhold til bestemmelserne i stk. 2 og 3, foreskriver, at der ved fastsættelse af ydelsernes størrelse skal tages hensyn også til andre familiemedlemmer end børn, skal den kompetente institution ligeledes tage hensyn til den pågældendes familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, som om de var bosat på den kompetente stats område.

Afdeling 2

Arbejdstagere, der enten udelukkende har været omfattet af lovgivninger, efter hvilke størrelsen af ydelser ved invali-

ditet afhænger af forsikringsperiodernes længde, eller af lovgivninger af denne art og af den i afdeling 1 omhandlede art.

*Artikel 40***Almindelige bestemmelser**

1. En arbejdstager, som successivt eller skiftevis har været omfattet af to eller flere medlemsstaters lovgivninger, skal, såfremt mindst én af disse staters lovgivning ikke er af den i artikel 37, stk. 1, omhandlede art, modtage ydelser efter bestemmelserne i kapitel 3, der under iagttagelse af bestemmelserne i stk. 3 finder tilsvarende anvendelse.

2. En arbejdstager, der pådrager sig invaliditet i tilslutning til en uarbejdsdygtighed, medens han er omfattet af en i bilag III anført lovgivning, skal dog modtage ydelser i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 37, stk. 1, på følgende to betingelser:

- at han opfylder de i nævnte lovgivning eller andre lovgivninger af samme art foreskrevne betingelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 38, men uden at forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en lovgivning, der ikke er anført i bilag III, behøver at medregnes, og
- at han ikke opfylder de betingelser, der kræves for at opnå ret til ydelser efter en lovgivning, der ikke er anført i bilag III.

3. En afgørelse, der er truffet af en medlemsstats institution angående en ansøgers invaliditet, er bindende for institutionen i enhver anden impliceret medlemsstat, forudsat at det er anerkendt i bilag IV, at der er overensstemmelse mellem de i disse staters lovgivninger fastlagte kriterier for invaliditet.

*Afdeling 3***Forværring af en invaliditet***Artikel 41*

1. I tilfælde af forværring af en invaliditet, for hvilken en arbejdstager kun modtager ydelser efter lovgivningen i én medlemsstat, finder følgende bestemmelser anvendelse:

- a) såfremt den pågældende, efter at han har opnået ydelser, ikke har været omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat, er den kompetente institution i den førstnævnte stat forpligtet til at udrede ydelserne, under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning;
- b) såfremt den pågældende, efter at han har opnået ydelser, har været omfattet af lovgivningen i en eller flere af de øvrige medlemsstater, skal ydelserne, under hensyntagen til den indtrådte forværring, tilkendes ham efter reglerne i artikel 37, stk. 1, eller artikel 40, stk. 1 eller 2, alt efter omstændighederne;

c) såfremt den samlede størrelse af den eller de ydelser, der skal udredes efter bestemmelserne i litra b), er lavere end størrelsen af den ydelse, som den pågældende har modtaget fra den institution, som tidligere var pligtig at udrede ydelsen, skal den sidstnævnte institution yde ham et tillæg, der svarer til forskellen mellem de nævnte beløb;

d) såfremt det i det i litra b) omhandlede tilfælde er en nederlandsk institution, der er kompetent institution i henseende til den oprindelige uarbejdsdygtighed, og såfremt

i) den lidelse, der har medført forværringen, er den samme, som den, der har begrundet tilkendelse af ydelser efter nederlandsk lovgivning;

ii) nævnte lidelse ifølge den lovgivning i en medlemsstat, hvoraf den pågældende senest har været omfattet, er en erhvervssygdom og medfører ret til ydelse af det i artikel 60, stk. 1, litra b), omhandlede tillæg, samt

iii) den eller de lovgivninger, hvoraf den pågældende har været omfattet, efter at han har opnået ydelser, er anført i bilag III,

skal den nederlandske institution fortsat udrede den oprindelige ydelse efter den indtrådte forværring, og den ydelse, der skal udredes efter den lovgivning i en medlemsstat, hvoraf den pågældende senest har været omfattet, nedsættes med størrelsen af den nederlandske ydelse;

e) såfremt den pågældende i det i litra b) omhandlede tilfælde ikke har ret til ydelser fra en anden medlemsstats institution, er den kompetente institution i den førstnævnte stat pligtig at udrede ydelserne efter denne stats lovgivning, under hensyntagen til forværringen og i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 38.

2. I tilfælde af forværring af en invaliditet, for hvilken en arbejdstager oppebærer ydelser efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater, skal ydelserne tilkendes ham under hensyntagen til forværringen efter reglerne i artikel 40, stk. 1.

Afdeling 4

Genoptagelse af udbetaling af ydelser ved invaliditet, efter at disse har været stillet i bero eller bortfaldet - Overgang fra invaliditetsydelse til ydelser ved alderdom.

Artikel 42

Bestemmelse af, hvilken institution det påhviler at udrede ydelser ved invaliditet i tilfælde, hvor udbetaling af sådanne ydelser genoptages

1. Såfremt udbetalingen af ydelser, der har været stillet i bero, genoptages, skal ydelserne, medmindre andet følger

af artikel 43, udredes af den eller de institutioner, som det påhvilede at udrede dem på det tidspunkt, da de blev stillet i bero.

2. Såfremt den pågældendes tilstand på ny begrunder ret til ydelser, efter at disse har været stillet i bero, skal ydelserne udredes i overensstemmelse med reglerne i artikel 37, stk. 1, eller artikel 40, stk. 1 eller 2, alt efter omstændighederne.

Artikel 43

Overgang fra invaliditetsydelse til ydelser ved alderdom

1. Ydelser ved alderdom skal i givet fald træde i stedet for invaliditetsydelse på de betingelser, der er fastsat i den eller de lovgivninger, efter hvilke de pågældende ydelser er blevet udredt, og i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel 3.

2. Enhver institution i en medlemsstat, som det påhviler at udrede ydelser ved invaliditet, skal fortsat yde en person, der modtager sådanne ydelser, og som kan gøre krav på ydelser i anledning af alderdom efter lovgivningen i andre medlemsstater i medfør af reglerne i artikel 49, de invaliditetsydelse, han har ret til efter den for den pågældende institution gældende lovgivning, indtil det tidspunkt, da bestemmelserne i stk. 1 kommer til anvendelse for denne institutions vedkommende.

3. Såfremt invaliditetsydelse i det i stk. 2 omhandlede tilfælde er tilkendt efter reglerne i artikel 39, kan den institution, der er pligtig fortsat at udrede disse ydelser, dog anvende bestemmelserne i artikel 49, stk. 1, litra a), som om modtageren opfyldte de i lovgivningen i den pågældende medlemsstat foreskrevne betingelser for ret til ydelser ved alderdom; i så fald erstattes det i artikel 46, stk. 2, litra a), omhandlede teoretiske beløb med det beløb, som de invaliditetsydelse, den nævnte institution er pligtig at udrede, udgør.

KAPITEL 3

ALDERDOM OG DØDSFALD (PENSIONER)

Artikel 44

Almindelige bestemmelser om fastsættelse af ydelser, når arbejdstageren har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater

1. Har en arbejdstager været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, fortsættes hans eller hans efterladtes ret til ydelser efter bestemmelserne i dette kapitel.

2. Når den pågældende har indgivet begæring om fastsættelse af ydelser, skal disse, medmindre andet følger af artikel 49, fastsættes efter samtlige de lovgivninger, af hvilke den pågældende har været omfattet. Dette gælder dog ikke, hvis den pågældende udtrykkeligt anmoder om, at fastsættelsen af de ydelser ved alderdom, hvortil han måtte have erhvervet ret i medfør af lovgivningen i en

eller flere medlemsstater, stilles i bero, og for så vidt de perioder, der er tilbagelagt efter denne eller disse staters lovgivning, ikke medregnes ved erhvervelse af ret til ydelser i en anden medlemsstat.

3. Dette kapitel vedrører hverken børnetillæg eller pensioner til børn, der har mistet deres forældre eller en af dem; disse ydes i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel 8.

Artikel 45

Medregning af forsikringsperioder, tilbagelagt i de medlemsstater, af hvis lovgivning arbejdstageren har været omfattet, med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser

1. Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal denne medlemsstats institution i fornødent omfang medregne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om det drejer sig om perioder, der var tilbagelagt efter den førstnævnte stats lovgivning.

2. Såfremt tilkendelse af visse ydelser efter lovgivningen i en medlemsstat er betinget af, at forsikringsperioderne er tilbagelagt inden for et fag, for hvilket der gælder en særordning, eller i givet fald inden for en bestemt beskæftigelse, skal perioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning kun medregnes ved tilkendelse af disse ydelser, såfremt perioderne er tilbagelagt inden for en tilsvarende ordning, eller hvis en sådan ikke findes, inden for det samme fag, eller i givet fald inden for den samme beskæftigelse. Såfremt den pågældende ikke ved medregning af de således tilbagelagte perioder opfylder de foreskrevne betingelser for ret til de nævnte ydelser, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning, eller hvis en sådan ikke findes, efter den for arbejdere eller funktionærer gældende ordning, alt efter omstændighederne.

3. Såfremt en medlemsstats lovgivning, som gør tilkendelse af ydelser betinget af, at arbejdstageren er omfattet af denne lovgivning på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, ikke stiller krav om forsikringstid af en vis længde, hverken i henseende til erhvervelse af ret til ydelser eller til disses beregning, skal enhver arbejdstager, som ikke længere er omfattet af nævnte lovgivning, ved anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel anses for endnu at være omfattet af den på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt den pågældende på det nævnte tidspunkt er omfattet af en anden medlemsstats lovgivning eller, hvis dette ikke er tilfældet, såfremt han kan gøre krav på ydelser efter en anden medlemsstats lovgivning. Denne sidste betingelse anses dog for opfyldt i det i artikel 48, stk. 1, omhandlede tilfælde.

Artikel 46

Fastsættelse af ydelserne

1. Den kompetente institution i enhver medlemsstat, af hvis lovgivning arbejdstageren har været omfattet, skal,

for så vidt arbejdstageren opfylder de i nævnte lovgivning foreskrevne betingelser for erhvervelse af ret til ydelser, uden at bestemmelserne i artikel 45 behøver at bringes i anvendelse, fastsætte ydelsens størrelse i overensstemmelse med reglerne i den for institutionen gældende lovgivning og på grundlag af den samlede længde af de forsikringsperioder, der skal tages i betragtning i henhold til den pågældende lovgivning.

Den nævnte institution skal tillige foretage en beregning af det ydelsesbeløb, der ville fremkomme ved anvendelsen af de i stk. 2, litra a) og litra b), fastsatte regler. Kun det højeste ydelsesbeløb skal tages i betragtning.

2. Den kompetente institution i enhver medlemsstat, af hvis lovgivning arbejdstageren har været omfattet, anvender følgende regler, såfremt de foreskrevne betingelser for erhvervelse af ret til ydelser kun opfyldes ved anvendelse af bestemmelserne i artikel 45:

- a) institutionen beregner det teoretiske beløb for den ydelse, som den pågældende ville kunne gøre krav på, hvis samtlige forsikringsperioder, der er tilbagelagt i de medlemsstater, af hvis lovgivning den pågældende har været omfattet, havde været tilbagelagt i den omhandlede stat og efter den lovgivning, der gælder for den pågældende institution på det tidspunkt, da ydelsen skal fastsættes. Såfremt ydelsens beløb efter nævnte lovgivning er uafhængig af forsikringsperiodernes længde, anses dette beløb for det i nærværende litra omhandlede teoretiske beløb;
- b) institutionen fastsætter derefter det faktiske beløb for ydelsen på grundlag af det i litra a) nævnte teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, og den samlede længde af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i alle de implicerede medlemsstater forud for forsikringsbegivenhedens indtræden;
- c) såfremt den samlede længde af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i samtlige implicerede medlemsstater forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, overstiger den længste forsikringstid, der efter en af de pågældende staters lovgivning kræves tilbagelagt for at en fuld ydelse kan opnås, skal vedkommende institution i nævnte stat ved anvendelsen af bestemmelserne i dette stykke tage denne længste forsikringstid i betragtning i stedet for den samlede længde af de nævnte perioder; denne beregningsmetode kan ikke medføre pligt for den pågældende institution til at udrede en højere ydelse end den fulde ydelse, der er hjemlet i den for denne institution gældende lovgivning;
- d) med henblik på anvendelsen af de i dette stykke omhandlede beregningsregler fastsættes betingelserne for medregning af sammenfaldende perioder i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning.

3. Med det højeste af de i medfør af stk. 2, litra a), beregnede teoretiske ydelsesbeløb som øvre grænse har den pågældende ret til summen af de efter reglerne i stk. 1 og 2 beregnede ydelser.

For så vidt det i foregående afsnit omhandlede beløb overskrides, skal hver institution, som anvender stk. 1, regulere sin ydelse med et beløb svarende til forholdet mellem den omhandlede ydelses beløb og summen af de i henhold til bestemmelserne i stk. 1 fastsatte ydelser.

4. Såfremt summen af de ydelser, der af to eller flere medlemslande skal udbetales i form af pensioner eller renter ved invaliditet, alderdom eller til efterladte efter reglerne i en i artikel 6, litra b), omhandlet multilateral konvention om social sikring, er mindre end det beløb, som det ville påhvile disse medlemsstater at udbetale i medfør af bestemmelserne i stk. 1-3, er det bestemmelserne i dette kapitel, der skal finde anvendelse på den pågældende.

Artikel 47

Supplerende regler om beregning af ydelser

1. For beregningen af det i artikel 46, stk. 2, litra a), omhandlede teoretiske beløb gælder følgende regler:

- a) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af en gennemsnitlig løn, et gennemsnitligt bidrag eller et gennemsnitligt tillæg eller efter det i forsikringsperioderne bestående forhold mellem den pågældendes bruttoløn og den gennemsnitlige bruttoløn for samtlige forsikrede, med undtagelse af lærlinge, skal fastsætte disse gennemsnits- eller forholdstal udelukkende på grundlag af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den nævnte stats lovgivning, eller af den bruttoløn, den pågældende har modtaget i disse perioder;
- b) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af størrelsen af løn, bidrag eller tillæg, skal fastsætte de lønbeløb, bidrag eller tillæg, der skal lægges til grund, for så vidt angår forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i andre medlemsstater, på grundlag af gennemsnittet af de lønbeløb, bidrag eller tillæg, der er konstateret for de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning;
- c) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne beregnes på grundlag af en fikseret løn eller et fikseret beløb, skal anse den løn eller det beløb, der skal lægges til grund, for så vidt angår de efter lovgivningen i andre medlemsstater tilbagelagte forsikringsperioder, for at være lig med den fikserede løn eller det fikserede beløb eller i givet fald med gennemsnittet af de fikserede lønninger eller de fikserede beløb, som svarer til de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning;

d) den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelserne for visse perioders vedkommende beregnes på grundlag af lønnens størrelse og for andre perioders vedkommende på grundlag af en fikseret løn eller et fikseret beløb, skal lægge de efter reglerne i litra b) eller c) fastsatte lønninger eller beløb, henholdsvis gennemsnittet af disse, til grund, for så vidt angår forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning. Såfremt ydelserne, for så vidt angår samtlige forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, beregnes på grundlag af en fikseret løn eller et fikseret beløb, skal institutionen anse den løn, der skal lægges til grund, for så vidt angår de efter lovgivningen i andre medlemsstater tilbagelagte forsikringsperioder, for at være lig med en fiktiv løn, svarende til nævnte fikserede løn eller fikserede beløb.

2. De i en medlemsstats lovgivning fastsatte regler om regulering af elementer, der danner grundlag for beregning af ydelser, finder i givet fald anvendelse på de elementer, der af den kompetente institution i denne stat i overensstemmelse med reglerne i stk. 1 lægges til grund, for så vidt angår de efter lovgivningen i andre medlemsstater tilbagelagte forsikringsperioder.

3. Såfremt en medlemsstats lovgivning foreskriver, at der ved fastsættelse af ydelsens størrelse skal tages hensyn også til andre familiemedlemmer end børn, skal den kompetente institution i denne stat ligeledes tage hensyn til den pågældendes familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, som om de var bosat på den kompetente stats område.

Artikel 48

Forsikringsperioder under et år

1. Hvis den samlede længde af de efter en medlemsstats lovgivning tilbagelagte forsikringsperioder er under et år, og hvis der, når alene disse perioder lægges til grund, ikke er erhvervet ret til ydelser i medfør af bestemmelserne i den nævnte lovgivning, er institutionen i den pågældende stat, uanset bestemmelserne i artikel 46, stk. 2, ikke forpligtet til at udrede ydelser på grundlag af de nævnte perioder.
2. Den kompetente institution i hver af de øvrige implicerede medlemsstater skal medregne de i stk. 1 nævnte perioder ved anvendelsen af reglerne i artikel 46, stk. 2, med undtagelse af nævnte bestemmelses litra b).
3. Såfremt anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1 ville medføre, at samtlige institutioner i de pågældende stater blev fritaget for pligten til at udrede ydelser, skal ydelserne tilkendes udelukkende efter lovgivningen i den stat, hvis betingelser senest er opfyldt, hvorved samtlige forsikringsperioder, der er tilbagelagt og medregnet efter bestemmelserne i artikel 45, stk. 1 og 2, skal anses for at have været tilbagelagt efter den pågældende stats lovgivning.

Artikel 49

Beregning af ydelser i tilfælde, hvor den pågældende ikke samtidig opfylder de foreskrevne betingelser i samtlige lovgivninger, efter hvilke forsikringsperioder er tilbagelagt

1. Såfremt den pågældende på et bestemt tidspunkt ikke, når bestemmelserne i artikel 45 i givet fald iagttages, opfylder de foreskrevne betingelser for at kunne få ydelser efter samtlige de medlemsstaters lovgivninger, hvoraf han har været omfattet, men alene opfylder de omhandlede betingelser i en eller flere af disse lovgivninger, gælder følgende regler:

a) hver af de kompetente institutioner, der anvender en lovgivning, hvis betingelser er opfyldt, beregner ydelsens størrelse efter bestemmelserne i artikel 46;

b) dog skal følgende iagttages:

i) såfremt den pågældende opfylder betingelserne i mindst to medlemsstaters lovgivning, uden at forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en lovgivning, hvis betingelser ikke er opfyldt, behøver at medregnes, tages disse perioder ikke i betragtning ved anvendelsen af artikel 46, stk. 2;

ii) såfremt den pågældende kun opfylder betingelserne i én medlemsstats lovgivning, uden at forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en lovgivning, hvis betingelser ikke er opfyldt, behøver at medregnes, beregnes ydelsens størrelse alene efter reglerne i den lovgivning, hvis betingelser er opfyldt, og alene på grundlag af de perioder, der er tilbagelagt efter denne lovgivning.

2. Den eller de ydelser, der i det i stk. 1 omhandlede tilfælde er tilkendt efter lovgivningen i en eller flere af de implicerede medlemsstater, skal, i givet fald under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 45, automatisk omberegnes efter bestemmelserne i artikel 46, efterhånden som de foreskrevne betingelser i en eller flere af de øvrige medlemsstaters lovgivning, hvoraf den pågældende har været omfattet, opfyldes.

3. Når de i lovgivningen i en eller flere af de pågældende medlemsstater foreskrevne betingelser ikke længere er opfyldt, skal der, i mindre andet følger af bestemmelserne i artikel 40, stk. 2, automatisk foretages en omberegning efter bestemmelserne i stk. 1.

Artikel 50

Ydelse af et tillæg, når summen af de ydelser, der skal udbetales efter lovgivningen i de enkelte medlemsstater, er lavere end det minimumsbeløb, der er fastsat i lovgivningen i den af disse stater, på hvis område modtageren er bosat

Der kan ikke i den stat, på hvis område en person, der modtager ydelser i henhold til dette kapitel, er bosat, og efter hvis lovgivning der tilkommer ham en ydelse, ydes

ham et beløb, der er mindre end den minimumsydelse, der i den nævnte lovgivning er fastsat for en forsikringsperiode, som svarer til samtlige de perioder, der efter bestemmelserne i de foregående artikler er lagt til grund ved ydelsens fastsættelse. Den kompetente institution i den pågældende stat skal i givet fald for hele det tidsrum, hvor han er bosat på denne stats område, yde ham et tillæg, der svarer til forskellen mellem summen af de ydelser, der tilkommer ham i medfør af dette kapitel, og minimumsydelsens beløb.

Artikel 51

Regulering og ny beregning af ydelser

1. Såfremt størrelsen af ydelser i de pågældende medlemsstater ændres med en bestemt procentdel eller et bestemt beløb som følge af stigninger i leveomkostningerne, ændringer i lønniveauet eller andre forhold, som giver anledning til regulering, finder en sådan ændring direkte anvendelse på de ydelser, der er fastsat efter bestemmelserne i artikel 46, uden at der behøver at foretages ny beregning i henhold til den nævnte artikel.

2. Derimod skal der, i tilfælde af ændring af reglerne for fastsættelse eller beregning af ydelser, foretages ny beregning efter bestemmelserne i artikel 46.

KAPITEL 4

ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME

Afdeling 1

Ret til ydelser

Artikel 52

Bopæl i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat - Almindelige regler

En arbejdstager, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, og som rammes af en arbejdsulykke eller pådrager sig en erhvervssygdom, har i den stat, hvor han er bosat, ret til følgende ydelser:

a) naturalydelse, der for den kompetente institutions regning ydes af bopælsstedets institution efter den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret dér;

b) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og bopælsstedets institution kan disse ydelser dog også udbetales af den sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.

*Artikel 53***Grænsearbejdere - Særregel**

Grænsearbejdere kan også opnå ydelserne på den kompetente stats område. Disse ydelser udredes af den kompetente institution i henhold til lovgivningen i denne stat, som om grænsearbejderen var bosat dér.

*Artikel 54***Ophold i eller flytning til den kompetente stat**

1. De i artikel 52 omhandlede arbejdstagere, der opholder sig på den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser forud for dette ophold. Denne bestemmelse gælder dog ikke for grænsearbejdere.

2. De i artikel 52 omhandlede arbejdstagere, der flytter til den kompetente stats område, har ret til ydelser efter denne stats lovgivning, uanset om de allerede har modtaget ydelser før flytningen.

Artikel 55

Ophold uden for den kompetente stat - Tilbagevenden eller flytning til en anden medlemsstat efter ulykkestilfældets eller erhvervssygdommens indtræden - Nødvendigheden af at rejse til en anden medlemsstat for at få den fornødne behandling dér

1. En arbejdstager, der er ramt af en arbejdsulykke eller har pådraget sig en erhvervssygdom, og

- a) som opholder sig i en anden medlemsstat end den kompetente stat, eller
- b) som efter at have opnået ret til ydelser fra den kompetente institution får tilladelse af denne institution til at vende tilbage til den medlemsstat, hvor han er bosat, eller til at flytte til en anden medlemsstats område, eller
- c) som af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til en anden medlemsstat for dér at få den behandling, som hans tilstand kræver.

har ret til:

- i) naturalydelser, der for den kompetente institutions regning ydes af opholds- eller bopælsstedets institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution, som om han var forsikret dér, dog således at det tidsrum, for hvilket disse ydelser kan udredes, afhænger af den kompetente stats lovgivning;
- ii) kontantnydelser, der udbetales af den kompetente institution efter den for denne institution gældende lovgivning. Efter aftale mellem den kompetente institution og opholds- eller bopælsstedets institution kan disse ydelser dog også udbetales af den

sidstnævnte institution for den førstnævnte institutions regning efter reglerne i den kompetente stats lovgivning.

2. Den ifølge stk. 1, litra b), krævede tilladelse kan kun nægtes, såfremt det dokumenteres, at den pågældendes flytning må antages at kunne bringe hans helbredstilstand i fare eller vanskeliggøre en gennemførelse af lægebehandlingen.

Den ifølge stk. 1, litra c), krævede tilladelse kan ikke nægtes, når den fornødne behandling ikke kan ydes den pågældende på den medlemsstats område, hvor han er bosat.

*Artikel 56***Ulykkestilfælde på vej til eller fra arbejdet**

Et ulykkestilfælde indtruffet på vej til eller fra arbejdet i en anden medlemsstat end den kompetente stat anses for indtruffet på den kompetente stats område.

Artikel 57

Ydelser i anledning af en erhvervssygdom, når den pågældende har været udsat for den samme risiko i flere medlemsstater

1. Når en person, der har pådraget sig en erhvervssygdom, har udøvet en virksomhed, der må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom, under lovgivningen i to eller flere medlemsstater, skal de ydelser, som den pågældende eller hans efterladte kan gøre krav på, alene tilkendes efter den stats lovgivning, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i stk. 2 og 3.

2. Såfremt tilkendelse af ydelser i anledning af en erhvervssygdom efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at den pågældende sygdom første gang er lægeligt konstateret på dens område, anses denne betingelse for opfyldt, når sygdommen første gang er konstateret på en anden medlemsstats område.

3. I tilfælde af sclerogen pneumoconiose gælder følgende regler:

- a) såfremt tilkendelse af ydelser for en erhvervssygdom efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at den pågældende sygdom er konstateret inden for et bestemt tidsrum efter ophøret af den seneste virksomhed, som antages at kunne forårsage en sådan sygdom, skal den kompetente institution i den pågældende stat ved undersøgelsen af, hvornår denne seneste virksomhed har fundet sted, i fornødent omfang tage hensyn til en under lovgivningen i enhver anden medlemsstat udøvet virksomhed af samme art, som om den havde været udøvet under den førstnævnte stats lovgivning;
- b) såfremt tilkendelse af ydelser for en erhvervssygdom efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at en virksomhed, der må antages at kunne forårsage den

pågældende sygdom, har været udøvet i et tidsrum af en vis varighed, skal den kompetente institution i den pågældende medlemsstat i fornødent omfang medregne perioder, i hvilke sådan virksomhed har været udøvet under lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om den havde været udøvet under den førstnævnte stats lovgivning;

- c) udgifterne ved kontantydelse, herunder renter, fordeles på de kompetente institutioner i de medlemsstater, på hvis område den pågældende har udøvet en virksomhed, der må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom. Denne fordeling sker efter forholdet mellem længden af de perioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen om aldersforsikring i hver af disse stater, og den samlede længde af de perioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen om aldersforsikring i samtlige disse stater på tidspunktet for den første udbetaling af ydelser.

4. På forslag af Kommissionen træffer Rådet med enstemmighed afgørelse om, hvilke andre erhvervssygdomme bestemmelserne i stk. 3 skal udvides til at omfatte.

Artikel 58

Beregning af kontantydelse

- Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsløn, skal fastsætte denne gennemsnitsløn udelukkende på grundlag af de lønninger, der er konstateret under de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.
- Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af et fikseret lønbeløb, skal udelukkende basere beregningen på det fikserede lønbeløb, eller i givet fald på gennemsnittet af de fikserede lønbeløb, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.
- Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning størrelsen af kontantydelse afhænger af antallet af familiemedlemmer, skal ligeledes tage familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, i betragtning, som om de pågældende var bosat på den kompetente stats område.

Artikel 59

Udgifter ved den tilskadekomnes transport

- Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved den tilskadekomnes transport, enten til hans bopæl eller til et hospital, afholder også udgifterne til transport til det tilsvarende sted i en anden medlemsstat, på hvis område den tilskadekomne er bosat, forudsat at institutionen i forvejen har givet sit samtykke til en

sådan transport under behørig hensyntagen til de grunde, der taler herfor. Et sådant samtykke er ikke påkrævet, hvor det drejer sig om grænsearbejdere.

- Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved transport til begravelsesstedet i tilfælde af den tilskadekomnes død, afholder også udgifterne ved transport til det tilsvarende sted i en anden medlemsstat, på hvis område den tilskadekomne var bosat, da ulykkestilfældet indtraf, efter den for denne institution gældende lovgivning.

Afdeling 2

Forværring af en erstatningsberettigende erhvervssygdom

Artikel 60

- I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, for hvilken en arbejdstager har modtaget eller modtager erstatning efter en medlemsstats lovgivning, gælder følgende regler:
 - såfremt arbejdstageren ikke efter den første udbetaling af ydelser har været beskæftiget i en anden medlemsstat ved et arbejde, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende sygdom, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter, under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning;
 - såfremt arbejdstageren efter den første udbetaling af ydelser har været beskæftiget ved et sådant arbejde i en anden medlemsstat, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter, uden hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning. Den kompetente institution i den sidstnævnte stat yder arbejdstageren et tillæg, hvis størrelse svarer til forskellen mellem de ydelser, der efter den for denne institution gældende lovgivning tilkommer den pågældende efter den indtrådte forværring, og de ydelser, som ville have tilkommet ham før forværringen indtrådte, hvis han havde pådraget sig den pågældende sygdom på et tidspunkt, hvor han var omfattet af denne stats lovgivning;
 - såfremt en arbejdstager, der har pådraget sig sclerogen pneumoconiose eller en sygdom, der omfattes af en i medfør af artikel 57, stk. 4, truffet afgørelse i det i litra b) omhandlede tilfælde, ikke har ret til ydelser efter den sidstnævnte stats lovgivning, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at udbetale ydelserne, under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning. Institutionen i den sidstnævnte stat skal dog afholde forskellen mellem de kontantydelse, herunder renter, der skal udbetales af den kompetente institution i den førstnævnte stat, under hensyntagen til den ind-

trådte forværring, og de tilsvarende ydelser, der tilkom den pågældende, før forværringen indtrådte.

2. I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, hvorpå artikel 57, stk. 3, litra c), har fundet anvendelse, gælder følgende regler:

- a) det påhviler den kompetente institution, der har tilkendt ydelserne efter bestemmelserne i artikel 57, stk. 1, at udbetale de ydelser, der tilkommer den pågældende efter den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning.
- b) udgifterne ved kontantydelse, herunder renter, skal fortsat fordeles på de institutioner, som har deltaget i udgifterne ved de tidligere udbetalte ydelser, efter bestemmelserne i artikel 57, stk. 3, litra c). Såfremt den pågældende på ny har udøvet en virksomhed, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende erhvervssygdom, enten under lovgivningen i en af de medlemsstater, hvor han allerede havde udøvet en virksomhed af samme art, eller under en anden medlemsstats lovgivning, skal institutionen i denne stat dog afholde forskellen mellem de ydelser, der tilkommer den pågældende under hensyn til den indtrådte forværring, og de ydelser, der tilkom ham, før forværringen indtrådte.

Afdeling 3

Forskellige bestemmelser

Artikel 61

Regler for anvendelsen af særbestemmelser i visse lovgivninger

1. Såfremt der i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren befinder sig, ikke findes nogen forsikring mod arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, eller såfremt der ikke under en bestående forsikringsordning er oprettet nogen institution, der udreder naturalydelser, skal disse ydelser udredes af den institution på opholds- eller bopælsstedet, som det påhviler at udrede naturalydelser i sygdomstilfælde.
2. Såfremt helt gratis tilkendelse af naturalydelser efter den kompetente stats lovgivning er betinget af, at modtageren gør brug af en af arbejdsgiveren etableret lægetjeneste, skal de naturalydelser, der udredes i de i artikel 52 og artikel 55, stk. 1, omhandlede tilfælde, anses for udredet gennem en sådan lægetjeneste.
3. Såfremt den kompetente stats lovgivning omfatter en ordning vedrørende arbejdsgiverens forpligtelser, skal de naturalydelser, der udredes i de i artikel 52 og artikel 55, stk. 1, omhandlede tilfælde, anses for udredet på den kompetente institutions begæring.
4. Såfremt den kompetente stats ordning vedrørende erstatning for arbejdsulykker ikke har karakter af en

tvungen forsikring, udredes naturalydelserne direkte af arbejdsgiveren eller af det forsikringsorgan, der træder i hans sted.

5. Såfremt tidligere indtrådte eller konstaterede arbejdsulykker eller erhvervssygdomme efter en medlemsstats lovgivning udtrykkeligt eller underforstået tages i betragtning ved bedømmelse af invaliditetsgraden, skal den kompetente institution i den pågældende stat ligeledes tage arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, der tidligere er indtruffet eller konstateret under lovgivningen i en anden medlemsstat, i betragtning, som om de var indtruffet eller konstateret under den for denne institution gældende lovgivning.

Artikel 62

Bestemmelse af, hvilken ordning der skal finde anvendelse i tilfælde, hvor der er flere ordninger i bopæls- eller opholdslandet - Tidsbegrænsning af ydelser

1. Såfremt lovgivningen i opholds- eller bopælslandet omfatter flere forsikringsordninger, er det ordningen for arbejdere i stålindustrien, der skal finde anvendelse på de i artikel 52 eller artikel 55, stk. 1, omhandlede arbejdstagere. Såfremt den nævnte lovgivning omfatter en særordning for arbejdstagere beskæftiget i miner eller dermed ligestillede virksomheder, finder denne ordning dog anvendelse på nævnte kategori af arbejdstagere, når den institution på opholds- eller bopælsstedet, som de pågældende retter henvendelse til, er kompetent med hensyn til anvendelsen af denne ordning.
2. Såfremt retten til at modtage ydelser efter en medlemsstats lovgivning er tidsbegrænset, kan den institution, for hvilken denne lovgivning gælder, medregne det tidsrum, i hvilket institutionen i en anden medlemsstat allerede har udredt ydelserne.

Afdeling 4

Refusion mellem institutionerne

Artikel 63

1. Det påhviler den kompetente institution at refundere udgifterne ved naturalydelser, der er ydet for dens regning i medfør af artikel 52 og artikel 55, stk. 1.
2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og afregnes efter de regler, der er fastsat i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning, mod bevis for de faktiske udgifter.
3. To eller flere medlemsstater eller de kompetente myndigheder i disse stater kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under dem hørende institutioner.

KAPITEL 5

YDELSER VED DØDSFALD

Artikel 64

Sammenlægning af forsikringsperioder

Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser ved dødsfald er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

Artikel 65

Ret til ydelser, når dødsfaldet indtræffer, eller når modtageren er bosat i en anden stat end den kompetente stat

1. Når en arbejdstager, en pensionist eller rentemodtager, en pensions- eller renteansøger eller et af hans familiedlemmer afdør ved døden i en anden medlemsstat end den kompetente stat, anses dødsfaldet for indtruffet på sidstnævnte stats område.
2. Det påhviler den kompetente institution at tilkende ydelser ved dødsfald efter den for denne institution gældende lovgivning, selv om modtageren er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat.
3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ligeledes anvendelse i tilfælde, hvor dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom.

Artikel 66

Udbetaling af ydelser i tilfælde, hvor en afdød pensionist eller rentemodtager havde været bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den institution, som det påhvilede at afholde udgifterne til naturalydelser, er beliggende

I tilfælde, hvor en person, der modtager pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, afdør ved døden på et tidspunkt, da han er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den institution, som det i medfør af artikel 28 påhvilede at afholde udgifterne til naturalydelser til den pågældende, er beliggende, skal de ydelser ved dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter den for denne institution gældende lovgivning, udbetales af den nævnte institution og for dennes regning, som om pensionisten (rentemodtageren) på det tidspunkt, da han afdør ved døden, var bosat på den medlemsstats område, hvor nævnte institution er beliggende.

Bestemmelserne i det foregående stykke finder tilsvarende anvendelse på en pensionists eller rentemodtagers familiedlemmer.

KAPITEL 6

ARBEJDSLØSHED

Afdeling 1

Fælles bestemmelser

Artikel 67

Sammenlægning af forsikrings- eller beskæftigelsesperioder

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, som om det drejede sig om forsikringsperioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, dog forudsat at beskæftigelsesperioderne ville være blevet anset for forsikringsperioder, hvis de havde været tilbagelagt efter denne lovgivning.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt beskæftigelsesperioder, skal i fornødent omfang medregne forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i enhver anden medlemsstat, som om det drejede sig om beskæftigelsesperioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

3. Bortset fra de i artikel 71, stk. 1, litra a) ii) og litra b) ii), omhandlede tilfælde, er anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1 og 2 betinget af, at den pågældende senest har tilbagelagt:

- forsikringsperioder, i det i stk. 1 omhandlede tilfælde,
 - beskæftigelsesperioder, i det i stk. 2 omhandlede tilfælde,
- efter den lovgivning, i henhold til hvilken ydelserne begæres.

4. Når det tidsrum, for hvilket ydelserne tilkendes, er afhængigt af længden af forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, finder bestemmelserne i stk. 1 eller stk. 2 anvendelse, alt efter omstændighederne.

Artikel 68

Beregning af ydelserne

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, hvor lovgivningen bestemmer, at ydelserne beregnes på grundlag af størrelsen af den tidligere løn, skal som grundlag for beregningen kun benytte den løn, som den pågældende har modtaget under sin seneste beskæftigelse på denne stats område. Hvis den pågældendes seneste beskæftigelse på denne stats område ikke har varet i mindst 4 uger, beregnes ydelserne dog på grundlag af den løn, der på den arbejdsløses bopæls- eller opholdssted sædvanligt ydes for

en beskæftigelse, der svarer til eller kan sammenlignes med den, han senest har udøvet på en anden medlemsstats område.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning ydelsernes størrelse afhænger af antallet af familiemedlemmer, skal også tage familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, i betragtning som om de pågældende var bosat på den kompetente stats område. Dette gælder dog ikke, såfremt en anden person i familiemedlemmernes bopælsland har ret til ydelser ved arbejdsløshed, for så vidt familiemedlemmerne tages i betragtning ved disse ydelsers beregning.

Afdeling 2

Arbejdsløse, der rejser til en anden medlemsstat end den kompetente stat

Artikel 69

Betingelser og grænser for bevarelse af ret til ydelser

1. En helt arbejdsløs arbejdstager, der opfylder de i en medlemsstats lovgivning foreskrevne betingelser for ret til ydelser, og som rejser til en eller flere andre medlemsstater for at søge beskæftigelse dér, bevarer sin ret til disse ydelser under følgende betingelser og inden for følgende grænser:

- a) han skal før sin afrejse have været tilmeldt som arbejdssøgende og have stået til den kompetente stats arbejdsformidlings rådighed i mindst fire uger, efter at han blev arbejdsløs. Det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution kan dog give samtykke til, at han rejser inden udløbet af denne frist;
 - b) han skal tilmelde sig som arbejdssøgende ved arbejdsformidlingen i hver af de medlemsstater, han rejser til, og underkaste sig den dér bestående kontrol. Denne betingelse anses for opfyldt for tidsrummet forud for tilmeldingen, såfremt denne sker inden syv dage efter det tidspunkt, da den pågældende er ophørt med at stå til rådighed for arbejdsformidlingen i den stat, han har forladt. I undtagelsestilfælde kan det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution forlænge denne frist;
 - c) retten til ydelser bevares i et tidsrum af højst tre måneder, regnet fra det tidspunkt, da den pågældende er ophørt med at stå til rådighed for arbejdsformidlingen i den stat, han har forladt, dog således at det samlede tidsrum, for hvilket der tilkendes ydelser, ikke kan overstige det tidsrum, for hvilket den pågældende har ret til ydelser i medfør af den nævnte stats lovgivning. Hvor det drejer sig om en sæsonarbejder, er dette tidsrum yderligere begrænset til den resterende periode indtil udløbet af den sæson, for hvilken han er ansat.
2. Såfremt den pågældende vender tilbage til den kompetente stat inden udløbet af den periode, i hvilken han efter bestemmelserne i stk. 1, litra c), har ret til ydelser,

er han fortsat berettiget til ydelser efter denne stats lovgivning; såfremt han ikke vender tilbage til den kompetente stat inden udløbet af nævnte periode, mister han enhver ret til ydelser efter denne stats lovgivning. I undtagelsestilfælde kan det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution forlænge denne frist.

3. Bestemmelserne i stk. 1 kan kun påberåbes én gang mellem to beskæftigelsesperioder.

4. Hvis den kompetente stat er Belgien, generhverver en arbejdsløs, som vender tilbage dertil efter udløbet af den i stk. 1, litra c), fastsatte frist af tre måneder, først retten til ydelser fra dette land, efter at han har været beskæftiget dér i mindst tre måneder.

Artikel 70

Udbetaling af ydelser samt refusioner

1. I de i artikel 69, stk. 1, omhandlede tilfælde udbetales ydelserne af institutionen i hver af de stater, hvor den arbejdsløse søger beskæftigelse.

Det påhviler den kompetente institution i den medlemsstat, af hvis lovgivning lønmodtageren har været omfattet under sin seneste beskæftigelse, at refundere disse ydelser.

2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og afregnes efter de regler, der er fastsat i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning, enten mod bevis for de faktiske udgifter eller på grundlag af fikserede beløb.

3. To eller flere medlemsstater eller de kompetente myndigheder i disse stater kan aftale andre refusions- og betalingsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under dem hørende institutioner.

Afdeling 3

Arbejdsløse, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

Artikel 71

1. Arbejdsløse, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, modtager ydelser efter følgende regler:

- a) i) grænsearbejdere, der er delvis eller periodisk arbejdsløse i den virksomhed, hvor de er beskæftiget, modtager ydelser efter lovgivningen i den kompetente stat, som om de var bosat på denne stats område; disse ydelser udbetales af den kompetente institution;
- ii) grænsearbejdere, der er helt arbejdsløse, modtager ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på

hvis område de er bosat, som om de under deres seneste beskæftigelse havde været omfattet af denne lovgivning; disse ydelser udbetales af bopælsstedets institution for denne institutions regning;

- b) i) andre arbejdstagere end grænsearbejdere, der er delvis, periodisk eller helt arbejdsløse, og som fortsat står til rådighed for deres arbejdsgiver eller for arbejdsformidlingen på den kompetente stats område, modtager ydelser efter lovgivningen i denne stat, som om de var bosat på dens område; disse ydelser udbetales af den kompetente institution;
- ii) andre arbejdstagere end grænsearbejdere, der er helt arbejdsløse, og som stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, på hvis område de er bosat, eller som vender tilbage til denne stats område, modtager ydelser efter denne stats lovgivning, som om de senest havde været beskæftiget dér; disse ydelser udbetales af bopælsstedets institution for denne institutions regning. Hvis den pågældende arbejdstager allerede har fået tilkendt ydelser for den kompetente institutions regning i den medlemsstat, af hvis lovgivning han senest har været omfattet, skal han dog oppebære ydelser i overensstemmelse med reglerne i artikel 69. Udbetaling af ydelser efter lovgivningen i den stat, hvor den arbejdsløse er bosat, stilles i bero i det tidsrum, hvor han i medfør af artikel 69 kan gøre krav på ydelser efter den lovgivning, hvoraf han senest har været omfattet.

2. Så længe en arbejdsløs har ret til ydelser i medfør af stk. 1, litra a) i) eller litra b) i), kan han ikke gøre krav på ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område han er bosat.

KAPITEL 7

FAMILIEYDELSER OG BØRNETILSKUD TIL ARBEJDSSTAGERE OG ARBEJDSLØSE

Afdeling 1

Fælles bestemmelse

Artikel 72

Sammenlægning af beskæftigelsesperioder

Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse af ret til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt beskæftigelsesperioder, skal i fornødent omfang medregne beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt på enhver anden medlemsstats område, som om det drejede sig om perioder, der var tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning.

Afdeling 2

Arbejdstagere og arbejdsløse, hvis familiemedlemmer er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

Artikel 73

Arbejdstagere

1. En arbejdstager, der er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat end Frankrig, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, ret til familieydelser efter lovgivningen i den førstnævnte stat, som om de pågældende var bosat på dennes område.
2. En arbejdstager, der er omfattet af fransk lovgivning, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end Frankrig, ret til børnetilskud efter lovgivningen i den stat, hvor disse familiemedlemmer er bosat; arbejdstageren skal opfylde de betingelser med hensyn til beskæftigelse, der i fransk lovgivning er fastsat for opnåelse af ret til ydelser.
3. En arbejdstager, der i medfør af artikel 14, stk. 1, litra a), er omfattet af fransk lovgivning, har for de af sine familiemedlemmer, der ledsager ham til den medlemsstat, til hvis område han er udsendt, ret til de i fransk lovgivning hjemlede og i bilag V angivne familieydelser.

Artikel 74

Arbejdsløse

1. En arbejdsløs, der modtager ydelser i anledning af arbejdsløshed efter lovgivningen i en anden medlemsstat end Frankrig, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosat på en anden medlemsstats område, ret til familieydelser efter lovgivningen i den førstnævnte stat, som om de pågældende var bosat på dennes område.
2. En arbejdsløs, der modtager ydelser i anledning af arbejdsløshed efter fransk lovgivning, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end Frankrig, ret til børnetilskud efter lovgivningen i den stat, på hvis område disse familiemedlemmer er bosat.

Artikel 75

Udbetaling af ydelser samt refusioner

1. a) I de i artikel 73, stk. 1 og 3, omhandlede tilfælde udbetales familieydelserne af den kompetente institution i den stat, af hvis lovgivning arbejdstageren er omfattet, og i det i artikel 74, stk. 1, omhandlede tilfælde af den kompetente institution i den stat, efter hvis lovgivning den arbejdsløse modtager ydelser i anledning af arbejdsløshed. Ydelserne udbetales efter de bestemmelser, der gælder for disse institutioner, hvad enten den fysiske eller juridiske person, til hvem ydelserne skal udbetales, er bosat eller opholder sig på den kompetente stats område eller på en anden medlemsstats område;

- b) såfremt den person, til hvem familieydelse skal udbetales, ikke anvender dem til familiemedlemmernes underhold, skal den kompetente institution dog efter anmodning af og gennem institutionen på familiemedlemmernes bopælssted eller den institution eller det organ, der er hertil udpeget af den kompetente myndighed i familiemedlemmernes bopælsland udbetale disse ydelser med frigørende virkning til den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger familiemedlemmerne;
- c) to eller flere medlemsstater kan i henhold til bestemmelserne i artikel 8 aftale, at den kompetente institution, enten direkte eller gennem institutionen på familiemedlemmernes bopælssted, skal udbetale de familieydelser, hvorpå der haves krav efter lovgivningen i disse stater eller i en af disse stater, til den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger familiemedlemmerne.
2. a) I de i artikel 73, stk. 2, og artikel 74, stk. 2, omhandlede tilfælde udbetales børnetilskuddene af institutionen på familiemedlemmernes bopælssted efter den for denne institution gældende lovgivning;
- b) såfremt børnetilskuddene i medfør af denne lovgivning skal udbetales til arbejdstageren, skal den i litra a) nævnte institution dog udbetale børnetilskuddene til den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger familiemedlemmerne på deres bopælssted, eller i givet fald direkte til familiemedlemmerne;
- c) den kompetente institution refunderer fuldt ud de i medfør af litra a) og b) udbetalte børnetilskud. Refusionerne fastsættes og afregnes efter de regler, der er fastsat i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning.

Artikel 76

Prioritetsregler i tilfælde af samtidig ret til familieydelser eller børnetilskud i medfør af artiklerne 73 eller 74 og i kraft af erhvervsudøvelse i det land, hvor familiemedlemmerne er bosat

Retten til familieydelser eller børnetilskud i medfør af bestemmelserne i artikel 73 eller 74 stilles i bero, såfremt der i kraft af erhvervsudøvelse også kan kræves udbetalt familieydelser eller børnetilskud efter lovgivningen i den medlemsstat, på hvis område familiemedlemmerne er bosat.

KAPITEL 8

YDELSER TIL BØRN, DER FORSØRGES AF PENSIONISTER ELLER RENTEMODTAGERE, SAMT TIL BØRN, DER HAR MISTET BEGGE FORÆLDRE ELLER EN AF DEM

Artikel 77

Børn, der forsørges af pensionister eller rentemodtagere

1. Ved udtrykket »ydelser« forstår i denne artikel børnetilskud til personer, der modtager pension eller rente i

anledning af alderdom, invaliditet, arbejdsulykke eller erhvervssygdom, samt de til sådanne pensioner eller renter ydede børnetillæg, med undtagelse af tillæg, der ydes i henhold til forsikringen mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme.

2. Ydelserne skal udredes efter følgende regler, uanset i hvilken medlemsstat pensionisten (rentemodtageren) eller børnene er bosat:

- a) en person, der kun har ret til pension eller rente efter lovgivningen i én medlemsstat, modtager ydelserne efter lovgivningen i den medlemsstat, som er kompetent med hensyn til pensionen eller renten;
- b) en person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i flere medlemsstater, modtager ydelserne
- i) efter lovgivningen i den af disse stater, på hvis område han er bosat, såfremt han dér har opnået ret til en af de i stk. 1 nævnte ydelser i medfør af denne stats lovgivning, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a), eller
 - ii) i andre tilfælde efter lovgivningen i den af disse stater, hvor den pågældende har tilbagelagt sin længste forsikringsperiode, såfremt han har erhvervet ret til en af de i stk. 1 omhandlede ydelser efter den nævnte lovgivning, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a); såfremt den pågældende ikke har erhvervet nogen ret efter denne lovgivning, undersøges det, om betingelserne for erhvervelse af ret efter lovgivningen i de øvrige implicerede stater er til stede, idet de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter disse staters lovgivning, lægges til grund i rækkefølge efter aftagende længde.

Artikel 78

Børn, der har mistet begge forældre eller en af dem

1. Ved udtrykket »ydelser« forstår i denne artikel børnetilskud og i givet fald supplerende eller særlige tilskud til børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, samt pensioner eller renter til sådanne børn, med undtagelse af renter, der ydes de nævnte børn i henhold til forsikringen mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme.

2. Ydelser til sådanne børn skal udredes efter følgende regler, uanset i hvilken medlemsstat barnet eller den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger det, er bosat:

- a) for så vidt angår et barn af en afdød arbejdstager, som kun har været omfattet af lovgivningen i én medlemsstat, efter denne stats lovgivning;
- b) for så vidt angår et barn af en afdød arbejdstager, som har været omfattet af lovgivningen i flere medlemsstater:
- i) efter lovgivningen i den af disse stater, på hvis område barnet er bosat, såfremt der dér er erhvervet ret til en af de i stk. 1 nævnte ydelser i medfør af denne stats lovgivning, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a), eller

- ii) i andre tilfælde efter lovgivningen i den af disse stater, hvor den afdøde arbejdstager har tilbagelagt sin længste forsikringsperiode, såfremt der er erhvervet ret til en af de i stk. 1 omhandlede ydelser i medfør af den nævnte lovgivning, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 79, stk. 1, litra a); såfremt der ikke er erhvervet nogen ret efter denne lovgivning, undersøges det, om betingelserne for erhvervelse af ret efter lovgivningen i de øvrige implicerede medlemsstater er til stede, idet de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter disse staters lovgivning, lægges til grund i rækkefølge efter aftagende længde.

Den medlemsstats lovgivning, efter hvilken de i artikel 77 omhandlede ydelser til børn af en pensionist eller en rentemodtager skal udredes, finder dog fortsat anvendelse efter den pågældende pensionists eller rentemodtagers død, for så vidt angår udredelse af ydelser til hans efterladte børn.

Artikel 79

Fælles bestemmelser om ydelser til børn, der forsørges af pensionister eller rentemodtagere, samt til børn, der har mistet begge forældre eller en af dem

1. Ydelserne efter artiklerne 77 og 78 skal udredes efter den på grundlag af reglerne i de nævnte artikler bestemte lovgivning af den institution, som det påhviler at anvende nævnte lovgivning, og for denne institutions regning, som om pensionisten (rentemodtageren) eller den afdøde ar-

bejdstager kun havde været omfattet af lovgivningen i den kompetente stat.

Herved skal dog følgende iagttages:

- a) såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter denne lovgivning afhænger af forsikrings- eller beskæftigelsesperiodernes længde, bestemmes denne længde i givet fald ved iagttagelse af reglerne i henholdsvis artikel 45 eller artikel 72;
- b) såfremt størrelsen af ydelserne efter denne lovgivning beregnes på grundlag af pensionens beløb eller afhænger af forsikringsperiodernes længde, skal det efter bestemmelserne i artikel 46, stk. 2, udfundne teoretiske beløb lægges til grund for beregningen af disse ydelsers størrelse.

2. Hvor anvendelsen af den i artikel 77, stk. 2, litra b), ii), og artikel 78, stk. 2, litra b), ii), fastsatte regel fører til, at flere medlemsstater bliver kompetente som følge af, at forsikringsperioderne er af samme længde, udredes ydelserne efter artikel 77, respektive artikel 78, efter den af disse staters lovgivning, af hvilken arbejdstageren senest har været omfattet.

3. Retten til ydelser i medfør af bestemmelserne i stk. 2 og i artiklerne 77 og 78 stilles i bero, såfremt der i kraft af erhvervsudøvelse kan kræves udbetalt familieydelse eller børnetilskud for de pågældende børn efter en medlemsstats lovgivning. I så fald betragtes de pågældende som en arbejdstagers familiemedlemmer.

AFSNIT IV

DEN ADMINISTRATIVE KOMMISSION FOR VANDRENDE ARBEJDESTAGERES SOCIALE SIKRING

Artikel 80

Sammensætning og funktion

1. Den administrative Kommission for vandrende arbejdstageres sociale sikring, i det følgende benævnt »Den administrative Kommission«, der er oprettet ved De europæiske Fællesskabers Kommission, består af en regeringsrepræsentant for hver af medlemsstaterne, eventuelt bistået af tekniske rådgivere. En repræsentant for De europæiske Fællesskabers Kommission deltager i Den administrative Kommissions møder, med status som rådgiver.
2. Den administrative Kommission modtager teknisk bistand af Det internationale Arbejdsbureau inden for rammerne af de overenskomster, der i dette øjemed er afsluttet mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Den internationale Arbejdsorganisation.
3. Vedtægterne for Den administrative Kommission fastsættes af dens medlemmer ved overenskomst mellem disse.

Beslutninger vedrørende de i artikel 81, litra a), omhandlede fortolkningsspørgsmål kan kun træffes med enstem-

mighed. De trufne beslutninger skal i fornødent omfang offentliggøres.

4. Den administrative Kommissions sekretariatsforretninger varetages af den til De europæiske Fællesskabers Kommission hørende forvaltning.

Artikel 81

Den administrative Kommissions opgaver

Den administrative Kommission har følgende opgaver:

- a) at behandle ethvert administrativt spørgsmål eller fortolkningsspørgsmål, der opstår i forbindelse med bestemmelserne i denne forordning og senere forordninger eller med enhver overenskomst eller ordning, der træffes inden for rammerne af disse forordninger, uden at dette berører myndigheders, institutioners eller enkeltpersoners ret til at benytte sig af de procedurer og domstole, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning, i denne forordning eller i Traktaten;

- b) efter anmodning af de kompetente myndigheder, institutioner og domstole i medlemsstaterne at foretage oversættelse af dokumenter, der vedrører anvendelsen af denne forordning, især oversættelse af begæringer indgivet af personer, der vil kunne omfattes af bestemmelserne i denne forordning;
- c) at fremme og udvikle samarbejdet mellem medlemsstaterne på den sociale sikrings område med særligt henblik på sundhedsmæssige og sociale foranstaltninger af fælles interesse;
- d) at fremme og udvikle samarbejdet mellem medlemsstaterne med henblik på at opnå en hurtigere forretningsgang ved fastsættelsen af ydelser efter bestemmelserne i denne forordning, især ydelser ved invaliditet, alderdom og dødsfald (pensioner), gennem udnyttelse af stadig mere avanceret teknik på det administrative område;
- e) at indsamle det materiale, der skal lægges til grund for den regnskabsmæssige opgørelse af de udgifter, der påhviler medlemsstaternes institutioner efter bestemmelserne i denne forordning, og at forestå den årlige afregning mellem de nævnte institutioner;
- f) at udøve enhver anden funktion, der i medfør af denne forordning og senere forordninger eller enhver overenskomst eller ordning, der måtte blive truffet inden for rammerne af disse forordninger, henhører under dens kompetence;
- g) at fremsætte forslag for De europæiske Fællesskabers Kommission med henblik på udarbejdelse af fremtidige forordninger samt med henblik på ændring af denne forordning og senere forordninger.

AFSNIT V

DET RÅDGIVENDE UDVALG FOR VANDRENDE ARBEJDSTAGERES SOCIALE SIKRING

Artikel 82

Oprettelse, sammensætning og virksomhed

1. Der nedsættes et rådgivende udvalg for vandrende arbejdstageres sociale sikring, i det følgende benævnt »Det rådgivende Udvalg«, bestående af seksogtredive ordinære medlemmer, der fordeler sig således for hver af medlemsstaterne:

- a) to regeringsrepræsentanter, hvoraf mindst én skal være medlem af Den administrative Kommission,
- b) to repræsentanter for arbejdstagerorganisationerne,
- c) to repræsentanter for arbejdsgiverorganisationerne.

For hver af de to nævnte grupper udpeger hver medlemsstat én suppleant.

2. Det rådgivende Udvalgs ordinære medlemmer og suppleanter udpeges af Rådet, der, for så vidt angår arbejdstager- og arbejdsgiverrepræsentanterne, skal søge at opnå en sammensætning af udvalget, der sikrer en rimelig repræsentation for de forskellige interesseområder.

Fortegnelsen over ordinære medlemmer og suppleanter bekendtgøres af Rådet i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

3. De ordinære medlemmers og suppleanternes funktionstid er to år. Genudnævnelse kan finde sted. Ved

udløbet af deres funktionstid fortsætter medlemmerne og suppleanterne i deres hverv, indtil deres efterfølgere er udpeget, eller genudnævnelse har fundet sted.

4. Et medlem af Kommissionen eller en repræsentant for denne fungerer som formand for Det rådgivende Udvalg. Formanden deltager ikke i stemmeafgivningen.

5. Det rådgivende udvalg træder sammen mindst én gang om året. Det indkaldes af formanden, enten på dennes eget initiativ eller efter skriftlig begæring rettet til formanden af mindst en tredjedel af medlemmerne. Sådan begæring skal indeholde konkrete forslag til dagsordenen.

6. Det rådgivende Udvalg kan på forslag af formanden undtagelsesvis beslutte at indhente udtalelser fra enkeltpersoner eller repræsentanter for organer, der har stor erfaring på den sociale sikrings område. Udvalget kan endvidere, på samme vilkår som Den administrative Kommission, gøre brug af teknisk bistand fra Det internationale Arbejdsbureau inden for rammerne af de mellem Det europæiske økonomiske Fællesskab og Den internationale Arbejdsorganisation afsluttede overenskomster.

7. Det rådgivende Udvalgs udtalelser og forslag skal begrundes. De vedtages med absolut flertal af de gyldigt afgivne stemmer.

Udvalget fastsætter ved flertalsbeslutning sin forretningsorden, som skal godkendes af Rådet efter indhentet udtalelse fra Kommissionen.

8. Det rådgivende Udvalgs sekretariatsforretninger varetages af den til De europæiske Fællesskabers Kommission hørende forvaltning.

Artikel 83

Det rådgivende Udvalgs opgaver

Det rådgivende Udvalg kan på begæring af De europæiske Fællesskabers Kommission, af Den administrative Kommission eller på eget initiativ

a) undersøge generelle eller principielle spørgsmål og problemer, som opstår ved anvendelsen af de forordninger, der er udfærdiget inden for rammerne af traktatens artikel 51;

b) afgive udtalelser til Den administrative Kommission om de pågældende spørgsmål samt fremsætte forslag med henblik på eventuel ændring af forordningerne.

AFSNIT VI

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 84

Samarbejde mellem de kompetente myndigheder

1. De kompetente myndigheder i medlemssaterne skal underrette hinanden om:

- a) de foranstaltninger, de har truffet med henblik på anvendelse af denne forordning;
- b) sådanne ændringer i deres lovgivning, som må antages at berøre anvendelsen af denne forordning.

2. Medlemsstaternes myndigheder og institutioner skal med henblik på anvendelsen af denne forordning yde hinanden bistand, som om det drejede sig om anvendelsen af deres egen lovgivning. Den gensidige administrative bistand ydes i princippet vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne kan dog aftale, at visse udgifter skal være genstand for refusion.

3. Medlemsstaternes myndigheder og institutioner kan med henblik på anvendelsen af denne forordning forhandle direkte med hinanden samt med de pågældende personer eller deres befuldmægtigede.

4. En medlemsstats myndigheder, institutioner og domstole kan ikke afvise begæringer eller andre dokumenter, der forelægges dem, med den begrundelse, at de er affattet på en anden medlemsstats officielle sprog. De kan i givet fald gøre brug af bestemmelserne i artikel 81, litra b).

Artikel 85

Fritagelse for eller nedsættelse af afgifter eller gebyrer - Fritagelse for legalisering

1. Enhver i en medlemsstats lovgivning fastsat fritagelse for eller nedsættelse af afgifter, stempel-, rets-, eller registreringsgebyrer for akter eller dokumenter, der kan kræves fremalgt i henhold til den pågældende stats lovgivning, skal udstrækkes til også at omfatte tilsvarende akter

og dokumenter, der kan kræves fremalgt i henhold til en anden medlemsstats lovgivning eller i henhold til denne forordning.

2. Attester, dokumenter og akter af enhver art, der kan kræves fremalgt i forbindelse med anvendelsen af denne forordning, er fritaget for legalisering af diplomatiske eller konsulære myndigheder.

Artikel 86

Begæringer, erklæringer, appel eller anmodning om genoptagelse fremsat over for en myndighed, institution eller domstol i en anden medlemsstat end den kompetente stat

Begæringer, erklæringer, appel eller anmodning om genoptagelse, der i medfør af en medlemsstats lovgivning skal være fremsat over for en myndighed, en institution eller en domstol i den pågældende stat inden en bestemt frist, skal anses for rettidigt indgivet, såfremt de inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution eller domstol i en anden medlemsstat. I så fald skal den myndighed, institution eller domstol, der har modtaget nævnte begæringer, erklæringer, appel eller anmodning om genoptagelse, straks oversende dem, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, til den kompetente myndighed, institution eller domstol i den førstnævnte stat. Datoen for indgivelse af disse begæringer, erklæringer, appel eller anmodning om genoptagelse til en myndighed, en institution eller en domstol i den sidstnævnte stat skal anses for at være datoen for deres indgivelse til den kompetente myndighed, institution eller domstol, der skal behandle den.

Artikel 87

Lægeundersøgelser

1. De i en medlemsstats lovgivning foreskrevne lægeundersøgelser kan på den kompetente institutions begæring foretages på en anden medlemsstats område af institutionen på det sted, hvor modtageren af ydelsen har

ophold eller bopæl, på de vilkår, der er fastsat i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning, eller, såfremt denne ikke indeholder forskrifter herom, på de vilkår, der er aftalt mellem de kompetente myndigheder i de pågældende medlemslande.

2. Lægeundersøgelser, der foretages på de i stk. 1 fastsatte vilkår, anses for foretaget på den kompetente stats område.

Artikel 88

Overførsler fra en medlemsstat til en anden af de i henhold til denne forordning skyldige beløb

Med forbehold af bestemmelserne i traktatens artikel 106, skal pengeoverførsler, der foretages i henhold til denne forordning, ske i overensstemmelse med de aftaler herom, der på tidspunktet for overførslen er gældende mellem de pågældende medlemsstater. Hvor der ikke består sådanne aftaler mellem to medlemsstater, skal de kompetente myndigheder i disse stater eller de myndigheder, hvorunder internationale betalinger henhører, træffe aftale om de til gennemførelse af disse overførsler fornødne foranstaltninger.

Artikel 89

Særregler for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning

Særregler for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning er anført i bilag V.

Artikel 90

Boligtilskud og familieydelse indført efter denne forordnings ikrafttræden

Boligtilskud og, for så vidt angår Luxembourg, familieydelse, som efter denne forordnings ikrafttræden måtte blive indført af befolkningspolitiske grunde, ydes ikke til personer, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat.

Artikel 91

Bidrag, som påhviler arbejdsgivere eller virksomheder, hvis bopæl henholdsvis hjemsted ikke ligger i den kompetente stat

Der kan ikke pålægges en arbejdsgiver højere bidrag som følge af, at han er bosat, eller hans virksomhed har sit hjemsted, i en anden medlemsstat end den kompetente stat.

Artikel 92

Inddrivelse af bidrag

1. Skyldige bidrag til en medlemsstats institution kan inddrives på en anden medlemsstats område efter den administrative procedure og med de garantier og fortrinsrettigheder, som gælder for inddrivelse af skyldige bidrag til en tilsvarende institution i den sidstnævnte stat.

2. Nærmere regler for anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1 skal om fornødent fastlægges i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning eller ved aftaler mellem medlemsstaterne. Sådanne regler vil ligeledes kunne omfatte fremgangsmåden ved tvangsmæssig inddrivelse.

Artikel 93

Forpligtede institutioners krav over for en erstatningspligtig tredjemand

1. Såfremt en person modtager ydelser efter en medlemsstats lovgivning for en skade, der er indtrådt som følge af en begivenhed indtruffet på en anden medlemsstats område, gælder følgende regler om den forpligtede institutions eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:

- a) når den forpligtede institution i henhold til den for denne gældende lovgivning er indtrådt i de krav, som modtageren af ydelserne har over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende denne indtræden;
- b) når den forpligtede institution har et selvstændigt krav over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende dette krav.

2. Såfremt en person modtager ydelser i medfør af en medlemsstats lovgivning for en skade, der er indtrådt som følge af en begivenhed indtruffet på en anden medlemsstats område, gælder de regler i den nævnte lovgivning, som bestemmer, i hvilke tilfælde arbejdsgivere eller de af dem beskæftigede arbejdstagere er fritaget for civilretligt ansvar, i forhold til den pågældende person eller til den kompetente institution.

Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på den forpligtede institutions eventuelle krav over for en arbejdsgiver eller de af denne beskæftigede arbejdstagere, i tilfælde hvor det ikke kan udelukkes, at de pågældende er erstatningspligtige.

AFSNIT VII

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 94

Forskellige bestemmelser

1. Denne forordning giver ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for dens ikrafttræden.

2. Enhver forsikringsperiode samt, i givet fald, enhver beskæftigelses- eller bopælsperiode, der er tilbagelagt efter en medlemsstats lovgivning før denne forordnings ikrafttræden, skal medregnes ved afgørelsen af, om der er erhvervet ret til ydelser efter denne forordning.

3. Medmindre andet følger af bestemmelsen i stk. 1, giver denne forordning også ret til ydelser på grundlag af begivenheder, der er indtruffet før forordningens ikrafttræden.

4. Enhver ydelse, som på grund af den pågældendes nationalitet eller bopæl ikke har været fastsat eller har været stillet i bero, skal på den pågældendes begæring fastsættes eller udredes på ny efter denne forordnings ikrafttræden, medmindre tidligere anerkendte rettigheder har ført til udbetaling af ydelser i form af kapitalbeløb.

5. Personer, der har fået tillagt pension eller rente før denne forordnings ikrafttræden, kan på begæring få deres rettigheder optaget til fornyet afgørelse på grundlag af bestemmelserne i denne forordning. Dette gælder også de øvrige i artikel 78 omhandlede ydelser.

6. Såfremt begæring som i stk. 4 eller 5 nævnt indgives inden udløbet af to år fra datoen for denne forordnings ikrafttræden, erhverves de rettigheder, der tilkommer de pågældende i medfør af denne forordning, med virkning fra nævnte dato, uden at nogen medlemsstats lovgivning om bortfald eller forældelse af rettigheder kan gøres gældende over for dem.

7. Såfremt begæring som i stk. 4 eller stk. 5 nævnt indgives efter udløbet af to år efter denne forordnings ikrafttræden, erhverves de rettigheder, der ikke er bortfaldet eller forældet, først fra datoen for begæringens indgivelse, medmindre der gælder mere gunstige regler efter en medlemsstats lovgivning.

8. I tilfælde af sclerogen pneumoconiose finder bestemmelsen i artikel 57, stk. 3, litra c), anvendelse på kontant-ydelser ved erhvervssygdom, når udgifterne herved ikke har kunnet fordeles på de pågældende institutioner inden denne forordnings ikrafttræden, fordi der ikke var truffet nogen aftale mellem disse institutioner.

9. Anvendelsen af bestemmelserne i artikel 73, stk. 2, kan ikke medføre nogen indskrænkning i de rettigheder, der tilkommer de pågældende ved denne forordnings ikrafttræden. For så vidt angår personer, som på dette tidspunkt i medfør af bilaterale overenskomster indgået med Frankrig har ret til mere gunstige ydelser, skal disse overenskomster fortsat finde anvendelse på de pågældende, så længe de er omfattet af fransk lovgivning. Der ses herved bort fra afbrydelser på under én måned samt fra perioder, for hvilke der modtages ydelser i anledning af sygdom og arbejdsløshed. De nærmere regler for anvendelsen af disse bestemmelser fastsættes i den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning.

Artikel 95

Bilag til denne forordning

På begæring af den eller de pågældende medlemsstater og efter udtalelse fra Den administrative Kommission kan

bilagene til denne forordning ændres ved en forordning udstedt af Rådet på forslag af Kommissionen.

Artikel 96

Meddelelser om visse bestemmelser

1. De i artikel 1, litra j), artikel 5 og artikel 8, stk. 2, omhandlede meddelelser stiles til formanden for De europæiske Fællesskabers Råd. De skal angive datoen for de pågældende loves og ordningers ikrafttræden, og hvor det drejer sig om de i artikel 1, litra j), omhandlede meddelelser, tillige den dato, fra hvilken denne forordning finder anvendelse på de ordninger, der er anført i medlemsstaternes erklæringer.

2. De i henhold til bestemmelserne i stk. 1 modtagne meddelelser skal offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 97

Gennemførelsesforordning

De nærmere regler for denne forordnings gennemførelse fastsættes i en senere forordning.

Artikel 98

Ny undersøgelse af spørgsmålet om udbetaling af familieydelser

Inden 1. januar 1973 skal Rådet på forslag af Kommissionen iværksætte en fornyet undersøgelse af alle problemerne vedrørende udbetaling af familieydelser til familiemedlemmer, der ikke er bosat på den kompetente stats område, med henblik på at finde frem til en ensartet løsning for samtlige medlemsstater.

Artikel 99

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft den første dag i den syvende måned efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af den i artikel 97 omhandlede gennemførelsesforordning. Samtidig ophæves følgende forordninger:

- Rådets forordning nr. 3 om social sikring af vandrende arbejdstagere,
- Rådets forordning nr. 4 om gennemførelse og supplement af bestemmelserne i forordning nr. 3¹⁾, og
- Rådets forordning nr. 36/63/EØF af 2. april 1963 om social sikring af grænsearbejdere²⁾.

¹⁾ EFT nr. 30 af 16. 12. 1958, s. 597/58.

²⁾ EFT nr. 62 af 20. 4. 1963, s. 1314/63.

Bestemmelserne i artiklerne 82 og 83 om oprettelse af
Det rådgivende Udvalg finder dog anvendelse fra datoen

før offentliggørelsen af den i artikel 97 omhandlede gen-
nemførelsesforordning.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i enhver medlemsstat.

Udfærdiget i Luxembourg, den 14. juni 1971.

På Rådets vegne

M. COINTAT

Formand

BILAG I

(Forordningens artikel 1, litra u)

Særlige ydelser i anledning af fødsel, der i medfør af artikel 1, litra u), falder uden for forordningens anvendelsesområde

A. BELGIEN

Ydelsen ved fødsel.

B. TYSKLAND

Ingen.

C. FRANKRIG

a) Ydelser før fødslen.

b) Moderskabsydelse efter lov om social sikring (Code de la sécurité sociale).

D. ITALIEN

Ingen.

E. LUXEMBOURG

Ydelser ved fødsel.

F. NEDERLANDENE

Ingen.

BILAG II

(Forordningens artikel 7, stk. 2, litra c), og artikel 3, stk. 3)

**Bestemmelser i overenskomster om social sikring, der forbliver i kraft uanset forordningens artikel 6 -
Bestemmelser i overenskomster om social sikring, som ikke omfatter alle de personer, forordningen finder
anvendelse på**

ALMINDELIGE BEMÆRKNINGER

1. I det omfang, de i dette bilag nævnte bestemmelser indeholder henvisning til andre overenskomstbestemmelser, erstattes disse henvisninger af henvisninger til de tilsvarende bestemmelser i forordningen, for så vidt de pågældende overenskomstbestemmelser ikke selv er anført i dette bilag.
2. Opsigelsesbestemmelsen i en overenskomst om social sikring, hvoraf visse bestemmelser er anført i dette bilag, opretholdes, for så vidt angår de nævnte bestemmelser.

A.

Bestemmelser i overenskomster om social sikring, der forbliver i kraft uanset forordningens artikel 6

(Forordningens artikel 7, stk. 2, litra c))

1. BELGIEN - TYSKLAND

- a) Artiklerne 3 og 4 i slutprotokol af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato, som affattet i tillægsprotokol af 10. november 1960;
- b) Tillægsaftale nr. 3 af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato, som affattet i tillægsprotokol af 10. november 1960 (udbetaling af pensioner og renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden).

2. BELGIEN - FRANKRIG

- a) Artiklerne 13, 16 og 23 i tillægsaftale af 17. januar 1948 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdstagere beskæftiget i miner og dermed ligestillede virksomheder);
- b) Brevveksling af 27. februar 1953 (anvendelse af artikel 4, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 17. januar 1948);
- c) Brevveksling af 29. juli 1953 vedrørende ydelser til ældre arbejdstagefe.

3. BELGIEN - ITALIEN

Artikel 29 i overenskomst af 30. april 1948.

4. BELGIEN - LUXEMBOURG

Artiklerne 3, 4, 5, 6 og 7 i overenskomst af 16. november 1959, som affattet i overenskomst af 12. februar 1964 (grænsearbejdere).

5. BELGIEN - NEDERLANDENE

Ingen.

6. TYSKLAND – FRANKRIG

- a) Artikel 11, stk. 1, artikel 16, andet afsnit, og artikel 19 i den almindelige overenskomst af 10. juli 1950;
- b) Artikel 9 i tillægsaftale nr. 1 af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdstagere beskæftiget i miner og dermed ligestillede virksomheder);
- c) Tillægsaftale nr. 4 af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato, som affattet i supplerende overenskomst nr. 2 af 18. juni 1955;
- d) Afsnit I og III i supplerende overenskomst nr. 2 af 18. juni 1955;
- e) Punkterne 6, 7 og 8 i den almindelige protokol af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato;
- f) Afsnit II, III og IV i overenskomst af 20. december 1963 (social sikring i Saarland).

7. TYSKLAND – ITALIEN

- a) Artikel 3, stk. 2, artikel 23, stk. 2, artikel 26 og artikel 36, stk. 3, i overenskomst af 5. maj 1953 (socialforsikring);
- b) Tillægsaftale af 12. maj 1953 til overenskomst af 5. maj 1953 (udbetaling af pensioner og renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden).

8. TYSKLAND – LUXEMBOURG

Artiklerne 4, 5, 6 og 7 i traktat af 11. juli 1959 (bilæggelse af striden mellem Tyskland og Luxembourg) og artikel 11, stk. 2, litra b), i overenskomst af 14. juli 1960 (ydelse i anledning af sygdom og moderskab til personer, der har valgt at være omfattet af lovgivningen i deres hjemland).

9. TYSKLAND – NEDERLANDENE

- a) Artikel 3, stk. 2, i overenskomst af 29. marts 1951;
- b) Artiklerne 2 og 3 i tillægsaftale nr. 4 af 21. december 1956 til overenskomst af 29. marts 1951 (bestemmelser vedrørende rettigheder erhvervet efter den tyske socialforsikringsordning af nederlandske arbejdstagere mellem 13. maj 1940 og 1. september 1945).

10. FRANKRIG – ITALIEN

- a) Artiklerne 20 og 24 i den almindelige overenskomst af 31. marts 1948;
- b) Brevveksling af 3. marts 1956 (ydelse i anledning af sygdom til sæsonarbejdere i landbrugs-erhverv).

11. FRANKRIG – LUXEMBOURG

Artiklerne 11 og 14 i tillægsaftale af 12. november 1949 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdstagere beskæftiget i miner og dermed ligestillede virksomheder).

12. FRANKRIG – NEDERLANDENE

Artikel 11 i tillægsaftale af 1. juni 1954 til den almindelige overenskomst af 7. januar 1950 (arbejdstagere beskæftiget i miner og dermed ligestillede virksomheder).

13. ITALIEN – LUXEMBOURG

Artikel 18, stk. 2, og artikel 24 i den almindelige overenskomst af 29. maj 1951.

14. ITALIEN – NEDERLANDENE

Artikel 21, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 28. oktober 1952.

15. LUXEMBOURG – NEDERLANDENE

Ingen.

B.

Overenskomstbestemmelser, som ikke udstrækkes til at omfatte samtlige personer, der omfattes af forordningen

(Forordningens artikel 3, stk. 3)

1. BELGIEN – TYSKLAND

- a) Artiklerne 3 og 4 i slutprotokol af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato, som affattet i tillægsprotokol af 10. november 1960;
- b) Tillægsaftale nr. 3 af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato, som affattet i tillægsprotokol af 10. november 1960 (udbetaling af pensioner og renter for tiden forud for den almindelige overenskomsts ikrafttræden).

2. BELGIEN – FRANKRIG

- a) Brevveksling af 29. juli 1953 vedrørende ydelser til ældre arbejdstagere;
- b) Artikel 23 i tillægsaftale af 17. januar 1948 til den almindelige overenskomst af samme dato (arbejdstagere beskæftiget i miner og dermed ligestillede virksomheder).
- c) Brevveksling af 27. februar 1953 (anvendelse af artikel 4, stk. 2, i den almindelige overenskomst af 17. januar 1948).

3. BELGIEN – ITALIEN

Ingen.

4. BELGIEN – LUXEMBOURG

Ingen.

5. BELGIEN – NEDERLANDENE

Ingen.

6. TYSKLAND – FRANKRIG

- a) Artikel 16, andet afsnit, og artikel 19 i den almindelige overenskomst af 10. juli 1950;
- b) Tillægsaftale nr. 4 af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato, som affattet i supplerende overenskomst nr. 2 af 18. juni 1955;
- c) Afsnit I og III i supplerende overenskomst nr. 2 af 18. juni 1955;
- d) Punkterne 6, 7 og 8 i den almindelige protokol af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato;
- e) Afsnit II, III og IV i aftale af 20. december 1963 (social sikring i Saarland).

7. TYSKLAND – ITALIEN

- a) Artikel 3, stk. 2, og artikel 26 i overenskomst af 5. maj 1953 (socialforsikring).
- b) Tillægsaftale af 12. maj 1953 til overenskomst af 5. maj 1953 (udbetaling af pensioner og renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden).

8. TYSKLAND – LUXEMBOURG

Artiklerne 4, 5, 6 og 7 i traktat af 11. juli 1959 (ordning af de tysk-luxembourgiske spørgsmål (Ausgleichsvertrag)).

9. TYSKLAND – NEDERLANDENE

- a) Artikel 3, stk. 2, i overenskomst af 29. marts 1951;
- b) Artiklerne 2 og 3 i tillægsaftale nr. 4 af 21. december 1956 til overenskomst af 29. marts 1951 (bestemmelser vedrørende rettigheder, som nederlandske arbejdstagere har erhvervet efter den tyske socialforsikringsordning mellem 13. maj 1940 og 1. september 1945).

10. FRANKRIG – ITALIEN

- a) Artiklerne 20 og 24 i den almindelige overenskomst af 31. marts 1948;
- b) Brevveksling af 3. marts 1956 (ydelser i anledning af sygdom til sæsonarbejdere i landbrugs-
erhverv).

11. FRANKRIG – LUXEMBOURG

Ingen.

12. FRANKRIG – NEDERLANDENE

Ingen.

13. ITALIEN – LUXEMBOURG

Ingen.

14. ITALIEN – NEDERLANDENE

Ingen.

15. LUXEMBOURG – NEDERLANDENE

Ingen.

BILAG III

(Forordningens artikel 37, stk. 2)

Lovgivninger af den i forordningens artikel 37, stk. 1, angivne art, i henhold til hvilke størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde

A. BELGIEN

Lovgivningen om den almindelige invaliditetsordning, om den særlige invaliditetsordning for minearbejdere og om den særlige ordning for søfolk i handelsflåden.

B. TYSKLAND

Ingen.

C. FRANKRIG

Den samlede lovgivning om invalideforsikring med undtagelse af lovgivningen om invalideforsikring under den sociale sikringsordning for minearbejdere.

D. ITALIEN

Ingen.

E. LUXEMBOURG

Ingen.

F. NEDERLANDENE

Lov af 18. februar 1966 om forsikring mod uarbejdsdygtighed.

BILAG IV

(Forordningens artikel 40, stk. 3)

Overensstemmelse mellem de i medlemsstaternes lovgivninger fastlagte kriterier for invaliditet

BELGIEN

Medlemsstater	Ordninger, der anvendes af de institutioner i medlemsstaterne, som har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditet	Ordninger, som anvendes af de belgiske institutioner, for hvilke afgørelsen i tilfælde af overensstemmelse er bindende			
		Almindelig ordning	Ordning for minearbejdere		Ordning for søfolk
			Almindelig invaliditet	Erhvervsudygtighed	
FRANKRIG	1. Almindelig ordning: – III. gruppe (plejetilfælde) – II. gruppe – I. gruppe	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse
	2. Ordning for landbruget: – Fuld almindelig invaliditet – 2/3 almindelig invaliditet – Plejetilfælde	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse
	3. Ordning for minearbejdere: – Partiel almindelig invaliditet – Plejetilfælde – Erhvervsudygtighed	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse Overensstemmelse	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse
	4. Ordning for søfolk: – Almindelig invaliditet – Plejetilfælde – Erhvervsudygtighed	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse Ikke overensstemmelse
ITALIEN	1. Almindelig ordning: – Invaliditet (arbejdere) – Invaliditet (funktionærer)	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse
	2. Ordning for søfolk: – U tjenstedygtighed til søs	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
LUXEMBOURG	Invaliditet (arbejdere)	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse
	Invaliditet (funktionærer)	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse

FRANKRIG

Medlemsstater	Ordninger, der anvendes af de franske institutioner, for hvilke afgørelsen i tilfælde af overensstemmelse er bindende	Ordninger, der anvendes af de franske institutioner, for hvilke afgørelsen i tilfælde af overensstemmelse er bindende											
		Almindelig ordning			Ordning for landbruget			Ordning for minearbejdere			Ordning for søfolk		
		I. gruppe	II. gruppe	III. gruppe Pleje-tilfælde	2/3 almindelig invaliditet	Fuld invaliditet	Pleje-tilfælde	2/3 almindelig invaliditet	Pleje-tilfælde	Erhvervsudygtighed	2/3 almindelig invaliditet	Fuld erhvervsudygtighed	Pleje-tilfælde
BELGIEN	1. Almindelig ordning:	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	2. Ordning for minearbejdere:												
	- Partiel almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	- Erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse ²⁾	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
ITALIEN	3. Ordning for søfolk:	Overensstemmelse ¹⁾	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse ¹⁾	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse ¹⁾	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	1. Almindelig ordning:												
	- Invaliditet (arbejdere)	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	- Invaliditet (funktionærer)	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
LUXEMBOURG	2. Ordning for søfolk:												
	- Ujensdygtighed til søs	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	Invaliditet (arbejdere)	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	Invaliditet (funktionærer)	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse

For så vidt det drejer sig om en af den belgiske institution anerkendt almindelig invaliditet, Kun hvis den belgiske institution har anerkendt udygtighed til arbejde både under og over jorden.

¹⁾ For så vidt det drejer sig om en af den belgiske institution anerkendt almindelig invaliditet.

²⁾ Kun hvis den belgiske institution har anerkendt udygtighed til arbejde både under og over jorden.

ITALIEN

Medlemsstater	Ordninger, der anvendes af de institutioner i medlemsstaterne, som har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditet	Ordninger, der anvendes af de italienske institutioner, for hvilke afgørelsen i tilfælde af overensstemmelse er bindende		
		Almindelig ordning		Søfolk Ujenstedygtighed til søs
		Arbejdere	Funktionærer	
BELGIEN	1. Almindelig ordning:	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	2. Ordning for minearbejdere:			
	- Partiel almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	- Erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	3. Ordning for søfolk	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
FRANKRIG	1. Almindelig ordning:			
	- III. gruppe (plejetilfælde)	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Ikke overensstemmelse
	- II. gruppe			
	- I. gruppe			
	2. Ordning for landbruget:			
	- Fuld almindelig invaliditet	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Ikke overensstemmelse
	- Partiel almindelig invaliditet			
	- Plejetilfælde			
	3. Ordning for minearbejdere:			
	- Partiel almindelig invaliditet	} Overensstemmelse	} Overensstemmelse	} Ikke overensstemmelse
	- Plejetilfælde			
	- Erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	4. Ordning for søfolk:			
	- Partiel almindelig invaliditet	} Ikke overensstemmelse	} Ikke overensstemmelse	} Ikke overensstemmelse
	- Plejetilfælde			
	- Erhvervsudygtighed			
LUXEMBOURG	Invaliditet (arbejdere)	Overensstemmelse	Overensstemmelse	} Ikke overensstemmelse
	Invaliditet (funktionærer)	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	

LUXEMBOURG

Medlemsstater	Ordninger, der anvendes af de institutioner i medlemsstaterne, som har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditet	Ordninger, der anvendes af de institutioner i Luxembourg, for hvilke afgørelsen i tilfælde af overensstemmelse er bindende	
		Invaliditet (arbejdere)	Invaliditet (funktionærer)
BELGIEN	1. Almindelig ordning 2. Ordning for minearbejdere: - Partiel almindelig invaliditet - Erhvervsudygtighed 3. Ordning for søfolk	Overensstemmelse Overensstemmelse Ikke overensstemmelse Overensstemmelse¹⁾	Overensstemmelse Overensstemmelse Ikke overensstemmelse Overensstemmelse¹⁾
FRANKRIG	1. Almindelig ordning: - III. gruppe (plejetilfælde) - II. gruppe - I. gruppe 2. Ordning for landbruget: - Fuld almindelig invaliditet - 2/3 almindelig invaliditet - Plejetilfælde 3. Ordning for minearbejdere: - 2/3 almindelig invaliditet - Plejetilfælde - Erhvervsudygtighed 4. Ordning for søfolk: - Partiel almindelig invaliditet - Plejetilfælde - Erhvervsudygtighed	} Overensstemmelse } Overensstemmelse } Overensstemmelse Ikke overensstemmelse } Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse } Overensstemmelse } Overensstemmelse Ikke overensstemmelse } Overensstemmelse Ikke overensstemmelse
ITALIEN	1. Almindelig ordning: - Invaliditet (arbejdere) - Invaliditet (funktionærer) 2. Ordning for søfolk: - Utjenstedygtighed til søs	Overensstemmelse Ikke overensstemmelse	} Overensstemmelse

¹⁾ For så vidt det drejer sig om en af den belgiske institution anerkendt almindelig invaliditet.

BILAG V

(Forordningens artikel 89)

Særegler for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning**A. BELGIEN**

1. Bestemmelsen i forordningens artikel 1, litra a) i), gælder ikke for selvstændige erhvervsdrivende og andre personer, der er berettiget til sygehjælp i henhold til lov af 9. august 1963 om indførelse og tilrettelæggelse af en tvungen syge- og invalideforsikringsordning, så længe der ikke på dette område er sikret de pågældende de samme forsikringsmæssige rettigheder som arbejdstagere.
2. Ved den kompetente belgiske institutions anvendelse af bestemmelserne i forordningens afsnit III, kapitel 7 og 8, betragtes et barn som opvokset i den medlemsstat, på hvis område det er bosat.
3. Ved anvendelsen af bestemmelserne i forordningens artikel 46, stk. 2, anses også aldersforsikringsperioder, tilbagelagt efter belgisk lovgivning før 1. januar 1945 som forsikringsperioder, tilbagelagt efter belgisk lovgivning om den almindelige invaliditetsordning og om ordningen for søfolk.

B. TYSKLAND

1. a) For så vidt det ikke allerede er foreskrevet i den tyske lovgivning om ulykkesforsikring, yder de tyske institutioner også erstatning i henhold til nævnte lovgivning for ulykkestilfælde (og erhvervssygdomme), der er indtruffet i Elsass-Lothringen før 1. januar 1919 og for hvis vedkommende erstatningspligten endnu ikke er overtaget af de franske institutioner i medfør af Folkeforbundets beslutning af 21. juni 1921 (Reichsgesetzblatt, s. 1289), så længe den tilskadekomne eller hans efterladte er bosat på en medlemsstats område.
- b) Reglerne i forordningens artikel 10 berører ikke de bestemmelser, hvorefter ulykkestilfælde (og erhvervssygdomme), der er indtruffet uden for Forbundsrepublikken Tysklands område, samt perioder, der er tilbagelagt uden for dette område, ikke, eller kun under visse betingelser, medfører udbetaling af ydelser, når de dertil berettigede er bosat uden for Forbundsrepublikken Tysklands område.
2. a) Ved afgørelsen af, om perioder, der efter tysk lovgivning anses for afbrydelsesperioder (Ausfallzeiten) eller tillægsperioder (Zurechnungszeiten), skal medregnes som sådanne, ligeledes tvungne bidrag, der er erlagt efter en anden medlemsstats lovgivning, samt optagelse i en anden medlemsstats pensionsforsikring, med tvungne bidrag, der er erlagt efter tysk lovgivning, og med optagelse i den tyske renteforsikring.
 Ved beregningen af det antal kalendermåneder, der er forløbet mellem optagelse i forsikringen og forsikringsbegivenhedens indtræden, skal hverken ligestillede perioder i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, der falder mellem disse to tidspunkter, eller perioder, i hvilke den pågældende har modtaget pension eller rente efter en anden medlemsstats lovgivning, medregnes.
- b) Bestemmelserne i litra a), finder ikke anvendelse på den fikserede afbrydelsesperiode (pauschale Ausfallzeit). Denne bestemmes alene på grundlag af de i Tyskland tilbagelagte forsikringsperioder.
- c) Medregning af en tillægsperiode (Zurechnungszeit) i henhold til tysk lovgivning om renteforsikring for minearbejdere er endvidere betinget af, at det sidste efter tysk lovgivning erlagte bidrag er erlagt til renteforsikringen for minearbejdere.
- d) Hvad angår medregning af tyske erstatningsperioder (Ersatzzeiten), er det kun tysk lovgivning, der finder anvendelse.
- e) Uanset den i litra d) indeholdte bestemmelse gælder følgende for de medlemmer af den tyske renteforsikring, som i tidsrummet fra 1. januar 1948 til 31. juli 1963 var bosat i de tyske områder, der i nævnte tidsrum stod under nederlandsk administration: I henseende til medregning af tyske erstatningsperioder (Ersatzzeiten) efter artikel 1251, stk. 2, i den tyske lov om socialforsikring (RVO) eller tilsvarende bestemmelser, sidestilles indbetaling af bidrag til den nederlandske forsikring i det nævnte tidsrum med udøvelse af en forsikringspligtig beskæftigelse eller virksomhed efter tysk lovgivning.
3. For så vidt angår indbetalinger til tyske sygekasser, gives der henstand med betalingen af de i forordningens artikel 26, stk. 2, nævnte bidrag indtil det tidspunkt, hvor der er truffet afgørelse vedrørende rentebegæringen.
4. Ved afgørelsen af, om der er tale om et barn, der har ret til rente, der ydes børn der har mistet begge forældre eller en af dem, sidestilles ret til at oppebære en af de i artikel 78 nævnte ydelser eller en anden familieydelse, der efter fransk lovgivning udbetales for et i Frankrig bosat mindreårigt barn, med ret til at oppebære rente, der efter tysk lovgivning ydes børn, der har mistet begge forældre eller en af dem.

5. Såfremt anvendelsen af forordningen eller senere forordninger om social sikring medfører usædvanlig store udgifter for enkelte sygeforsikringsinstitutioner, kan disse udgifter helt eller delvis godtgøres. Forbundssammenslutningen af lokale sygekasser (Bundesverband der Ortskrankenkassen) træffer som kontraktorgan (sygeforsikring) afgørelse om sådan godtgørelse efter aftale med sygeforsikringens øvrige centralforbund. De til afholdelse af godtgørelsen fornødne midler tilvejebringes ved afgifter, der pålægges samtlige sygeforsikringsinstitutioner i forhold til deres gennemsnitlige medlemstal, inklusive rentemodtagere, i det foregående år.
6. Såfremt en tysk institution er kompetent institution for tilkendelse af familieydelse i henhold til forordningens afsnit III, kapitel 7, skal som arbejdstager (forordningens artikel 1 litra a)) anses en person, der er tvunget forsikret mod arbejdsløshed, eller som i forbindelse med denne forsikring modtager kontantydelse fra sygeforsikringen eller dertil svarende ydelse.

C. FRANKRIG

1. a) Ydelsen til ældre arbejdstagere tilkommer på de efter fransk lovgivning for franske arbejdstagere gældende betingelser enhver arbejdstager, der er statsborger i en af de øvrige medlemsstater og som på tidspunktet for begæringens indgivelse er bosat på fransk område.
b) Det samme gælder flygtninge og statsløse.
c) Forordningens bestemmelser berører ikke de franske lovbestemmelser, efter hvilke kun beskæftigelsesperioder eller dermed ligestillede perioder, der er tilbagelagt inden for den Franske Republiks europæiske eller oversøiske departementer (Guadeloupe, Guyane, Martinique og Réunion), medregnes med henblik på erhvervelse af ret til ydelsen til ældre arbejdstagere.
2. Den særlige ydelse og den godtgørelse, der kan kumuleres, som er fastsat i den særlige lovgivning om social sikring af minearbejdere, ydes kun arbejdstagere, der er beskæftiget i franske miner.
3. Lov nr. 65-655 af 10. juli 1965, hvorefter franske statsborgere, der udøver eller har udøvet erhvervsmæssig beskæftigelse i udlandet, har adgang til den frivillige aldersforsikringsordning, finder anvendelse på statsborgere i de øvrige medlemsstater på følgende vilkår:
 - den erhvervsmæssige virksomhed, der giver adgang til frivillig forsikring efter den franske ordning, må hverken udøves eller være udøvet på fransk område eller i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er statsborger;
 - arbejdstageren må på det tidspunkt hvor han fremsætter begæring om at blive anset for omfattet af nævnte lov godtgøre, at han enten har været bosat i Frankrig i sammenlagt mindst 10 år, eller at han i et tidsrum af samme længde har været omfattet af en tvungen eller af en frivillig fortsat forsikringsordning i henhold til fransk lovgivning.
4. Udtrykket »familieydelse« i forordningens artikel 73, stk. 3, omfatter:
 - a) ydelse før fødslen i henhold til artikel L 516 i lov om social sikring (Code de la sécurité sociale);
 - b) børnetilskud i henhold til artiklerne L 524 og L 531 i lov om social sikring (Code de la sécurité sociale);
 - c) godtgørelse til udligning af skat efter indtægtsart (»impot cédulaire«) i henhold til artikel L 532 i lov om social sikring (Code de la sécurité sociale).

Denne ydelse kommer dog kun til udbetaling, såfremt den under udstationering oppebårne løn er indkomstskattepligtig i Frankrig;

 - d) tilskud i henhold til artikel L 533 i lov om social tryghed (Code de la sécurité sociale) til lønmodtagere der er eneforsørgere.

D. ITALIEN

Ingen.

E. LUXEMBOURG

Uanset bestemmelserne i forordningens artikel 94, stk. 2, skal forsikringsperioder og dermed ligestillede perioder, der før 1. januar 1946 er tilbagelagt efter lovgivningen i Luxembourg om invalidepensions-, alderspensions- og efterladte pensionsforsikring kun medregnes ved anvendelsen af nævnte lovgivning i det omfang, hvori rettigheder under erhvervelse var bevaret pr. 1. januar 1959 eller senere er generhvervet, enten i medfør af nævnte lovgivning, eller i medfør af gældende eller fremtidige bilaterale overenskomster. Såfremt flere bilaterale overenskomster kommer i betragtning, skal forsikringsperioderne eller de dermed ligestillede perioder medregnes fra det tidspunkt, der ligger længst tilbage.

F. NEDERLANDENE

1. *Sygeforsikring for personer, der modtager alderspension*

- a) En person, der modtager alderspension efter nederlandsk lovgivning og som tillige modtager en alderspension efter en anden medlemsstats lovgivning, anses ved anvendelsen af bestemmelserne i artikel 27 og/eller artikel 28 for berettiget til naturalydelse, såfremt han, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 9, opfylder de foreskrevne betingelser for adgang til den frivillige sygeforsikring for ældre.
- b) Bidraget til den frivillige sygeforsikring for ældre udgør for personer, der er bosat i en af de øvrige medlemsstater, halvdelen af gennemsnitsudgiften i Nederlandene ved lægebehandling af en ældre person og hans familiemedlemmer.

2. *Anvendelse af nederlandsk lovgivning om almindelig aldersforsikring*

- a) Som forsikringsperioder tilbagelagt efter den nederlandske lovgivning om almindelig aldersforsikring anses også perioder før 1. januar 1957, i hvilke en berettiget person, der ikke opfylder betingelserne for at nævnte perioder kan ligestilles med forsikringsperioder, efter sit fyldte 15. år har været bosat på nederlandsk område, eller i hvilke han har haft lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land medens han var bosat på en anden medlemsstats område.
- b) Perioder, der vil være at medregne i medfør af litra a), skal dog lades ude af betragtning når de er sammenfaldende med perioder, der medregnes ved beregning af pension, hvortil der haves ret efter en anden medlemsstats lovgivning om aldersforsikring.
- c) For så vidt angår en gift kvinde, hvis mand er berettiget til en pension efter den nederlandske lovgivning om almindelig aldersforsikring, anses også perioder, i hvilke hun før sit fyldte 65. år har været gift med den pågældende mand og har været bosat på en eller flere medlemsstaters område, som forsikringsperioder, for så vidt de pågældende perioder er sammenfaldende med forsikringsperioder, som hendes mand har tilbagelagt i henhold til den nævnte lovgivning, og med perioder, der vil være at medregne i medfør af litra a).
- d) Perioder, der vil være at medregne i medfør af litra c) skal dog lades ude af betragtning når de er sammenfaldende med perioder, der medregnes ved beregning af pension, der tilkommer den pågældende kvinde efter en anden medlemsstats lovgivning om aldersforsikring, eller med perioder, hvori hun har oppebåret alderspension i henhold til en sådan lovgivning.
- e) For så vidt angår en kvinde, som har været gift, og hvis mand har været omfattet af den nederlandske lovgivning om aldersforsikring eller anses for at have tilbagelagt forsikringsperioder i medfør af reglerne i litra a), finder bestemmelserne i litra c) og d) tilsvarende anvendelse.
- f) Ved beregning af alderspension medregnes de i litra a) og litra c) omhandlede perioder kun såfremt den pågældende efter sit fyldte 59. år har været bosat i 6 år på en eller flere medlemsstaters område, og så længe han er bosat på en af disse medlemsstaters område.

3. *Anvendelse af nederlandsk lovgivning om den almindelige forsikring for enker og børn, der har mistet begge forældre eller en af dem*

- a) Ved anvendelsen af bestemmelserne i forordningens artikel 46, stk. 2, anses også perioder før 1. oktober 1959, i hvilke en arbejdstager efter sit fyldte 15. år har været bosat på nederlandsk område, eller i hvilke han har haft lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land medens han var bosat på en anden medlemsstats område som forsikringsperioder, tilbagelagt efter den nederlandske lovgivning om almindelig forsikring for enker og børn, der har mistet begge forældrene eller en af dem.
- b) Perioder, der vil være at medregne i medfør af litra a) skal dog lades ude af betragtning når de er sammenfaldende med forsikringsperioder, tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning om pensioner eller renter til efterladte.

4. *Anvendelse af nederlandsk lovgivning om forsikring mod arbejdsudygtighed*

- a) Ved anvendelsen af bestemmelserne i forordningens artikel 46, stk. 2, anses også beskæftigelsesperioder og dermed ligestillede perioder tilbagelagt i Nederlandene før 1. juli 1967 som forsikringsperioder, tilbagelagt efter den nederlandske lovgivning om arbejdsudygtighed.
- b) Perioder, der vil være at medregne i medfør af litra a), anses som forsikringsperioder tilbagelagt efter en lovgivning af den i forordningens artikel 37, stk. 1, omhandlede katakter.

INDHOLDSFORTEGNELSE

PRÆAMBEL.....	
AFSNIT I. ALMINDELIGE BESTEMMELSER (artiklerne 1-12)	
AFSNIT II. BESTEMMELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES (artiklerne 13-17)	
AFSNIT III. SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE ARTER AF YDELSER	

KAPITEL 1. SYGDOM OG MODERSKAB

Afdeling 1. Fælles bestemmelser (artikel 18)	
Afdeling 2. Arbejdstagere og deres familiemedlemmer (artiklerne 19-24)	
Afdeling 3. Arbejdsløse og deres familiemedlemmer (artikel 25)	
Afdeling 4. Pensions- eller renteansøgere og deres familiemedlemmer (artikel 26)	
Afdeling 5. Pensionister eller rentemodtagere og deres familiemedlemmer (artiklerne 27-34)	
Afdeling 6. Forskellige bestemmelser (artikel 35).....	
Afdeling 7. Refusion mellem institutionerne (artikel 36)....	

KAPITEL 2. INVALIDITET

Afdeling 1. Arbejdstagere, der udelukkende har været omfattet af lovgivninger, efter hvilke størrelsen af ydelser ved invaliditet er uafhængig af forsikringsperiodernes længde (artiklerne 37-39).....	
Afdeling 2. Arbejdstagere, der enten udelukkende har været omfattet af lovgivninger, efter hvilke størrelsen af ydelser ved invaliditet afhænger af forsikringsperiodernes længde, eller af lovgivninger af denne art og af den i afdeling 1 omhandlede art (artikel 40)	
Afdeling 3. Forværring af en invaliditet (artikel 41).....	
Afdeling 4. Genoptagelse af udbetaling af ydelser ved invaliditet, efter at disse har været stillet i bero eller bortfaldet. Overgang fra invaliditetsydelser til ydelser ved alderdom (artiklerne 42-43).....	

KAPITEL 3. ALDERDOM OG DØDSFALD (PENSIONER)

(artiklerne 44-51)	
--------------------------	--

KAPITEL 4. ARBEJDSULYKKER OG ERHVERVSSYGDOMME

Afdeling 1. Ret til ydelser (artiklerne 52-59)	
Afdeling 2. Forværring af en erstatningsberettigende erhvervssygdom (artikel 60)	
Afdeling 3. Forskellige bestemmelser (artiklerne 61-62)....	
Afdeling 4. Refusion mellem institutionerne (artikel 63) ..	

KAPITEL 5. YDELSER VED DØDSFALD

(artiklerne 64-66)

KAPITEL 6. ARBEJDSLØSHED

Afdeling 1. Fælles bestemmelser (artiklerne 67-68)

Afdeling 2. Arbejdsløse, der rejser til en anden medlemsstat end den kompetente stat (artiklerne 69-70)

Afdeling 3. Arbejdsløse, som under deres seneste beskæftigelse var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat (artikel 71)

KAPITEL 7. FAMILIEYDELSER OG BØRNETILSKUD TIL ARBEJDSTAGERE OG ARBEJDSLØSE

Afdeling 1. Fælles bestemmelse (artikel 72)

Afdeling 2. Arbejdstagere og arbejdsløse, hvis familiemedlemmer er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat (artiklerne 73-76)

KAPITEL 8. YDELSER TIL BØRN, DER FORSØRGES AF PENSIONISTER ELLER RENTEMODTAGERE SAMT TIL BØRN, DER HAR MISTET BEGGE FORÆLDRE ELLER EN AF DEM

(artiklerne 77-79)

AFSNIT IV. DEN ADMINISTRATIVE KOMMISSION FOR VANDRENDE ARBEJDSTAGERES SOCIALE SIKRING (artiklerne 80-81)**AFSNIT V. DET RÅDGIVENDE UDVALG FOR VANDRENDE ARBEJDSTAGERES SOCIALE SIKRING** (artiklerne 82-83)**AFSNIT VI. FORSKELLIGE BESTEMMELSER** (artiklerne 84-93)**AFSNIT VII. OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER** (artiklerne 94-99)